

nové město

06/2025 - ROČNÍK 34 (28)

www.novemesto.cz

6/ Člověk v dnešní době - Eduard Fiedler

8/ O blízkosti v páru s manželi Aclerovými

23/ Papež Lev XIV. o ekologické konverzi

Kontakty

www.novemesto.cz

Nové město - časopis

Havlíčková 155/51, 602 00 Brno

Tel.: +420 721 630 119

E-mail: redakce@novemesto.cz

Roční předplatné:

750 Kč při platbě do 31. 12. 2025

850 Kč při platbě od 1. 1. 2026

Předplatné do zahraničí: **1400 Kč**

Číslo účtu: **6043141003/2700**

Váš variabilní symbol je uveden na obalu časopisu
nebo neváhejte kontaktovat:

Tel.: +420 733 798 155

E-mail: predplatne@novemesto.cz

**Milí čtenáři, s blížícím se závěrem kalendářního
roku si dovoluujeme upozornit na platbu
předplatného na rok 2026.**

Zájemcům z řad předplatitelů tištěné verze nově
nabízíme zároveň zasílání elektronické verze
ve formátu PDF. V případě zájmu o tuto službu
kontaktujte predplatne@novemesto.cz
nebo tel.: +420 733 798 155.

Zároveň děkujeme za jakýkoliv finanční dar!

Vaše redakce a redakční rada

**Nadační fond časopisu Nové město
zve ke spolupráci a podpoře časopisu.**

**Za jednorázovou či pravidelnou finanční pomoc
srdečně děkujeme!**

Bankovní spojení:

Číslo účtu: **43-2646440207/0100**

IČ: 28465059, Lublaňská 9/1002,

Praha 2 - Vinohrady, 120 00, m: +420 724 085 619

nové město

Časopis Hnutí fokoláre - 06/2025, vychází 6x ročně, ročník 34 (28) - 34. ročník od vzniku československé verze, 28. ročník samostatné české verze. ■ Vydává Dilo Mariino (Hnutí Focolare) - ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 - Vinoř, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulínky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 660 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republic, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACXCZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Výkonný redaktor: Mgr. Magdalena Broschová ■ Administrativa redakce: Jana Nováková ■ Redakční rada: Ing. Milena Honetschlägerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, Mgr. Marie Srbová, Ph.D., Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Domínka Dotlačilová, Mgr. Marta Hanušovská, PhDr. Vlastimila Kristová, Mgr. Zdeňka Růžičková, PhDr. Drahomíra Syřůčková, ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 - Stodůlky ■ ISSN 1212 - 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zásilka - Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 vydáních ve 22 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové město zasílejte na adresu: Nové město Redakcia, Tajovského 737/1, 040 01 Košice, e-mail: casopis@nm.sk, tel.: +421 911 445 626. ■ Titulní strana: Eduard Fiedler, archiv E.Fiedlera.

OBSAH

Tipy a náměty

- 3/ BezHouse Besídka
Malé úsměvy
Přítel Jidáš
Odpočinek ve Vyšším Brodě
Meditace Chiary Lubichové v audio podobě

Zamyšlení

- 4/ Svatost jako cesta radosti, služby a důvěry v Boha
(Čím může být vzorem sv. Carlo Acutis)
5/ Volby skončily. Co si z nich odnášíme?

Člověk v dnešní době

- 6/ Největší překvapení mého života
(rozhovor s Eduardem Fiedlerem)

Vztahy, rodina, společnost

- 8/ Blížkost v páru
(rozhovor s Michelou a Pierem Aclerovými)

Posezení s předsedkyní spolku

- 11/ Na prvním místě mít lidi rád a ne je měnit

Slovo života

- 12/ „Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny.“ (Mt 5,9)
13/ „Všechny končiny země uzří spásu našeho Boha!“ (Iz 52,10)

Život ze Slova

- 14/ Jen jedno je třeba
Prozřetelnost v ordinaci
Hodit starosti na Pána

Duchovní inspirace

- 15/ Blížkost - Boží styl

Duchovní inspirace v praxi

- 18/ Slovenský kněz na Sibiři
(rozhovor s Melicharem Repkou)

Z Hnutí fokoláre

Na cestě synodality

- 20/ Synodální proces v nejdůležitější fázi

Z Hnutí fokoláre

- 22/ První oficiální setkání papeže Lva s Hnutím fokoláre
23/ Od slov k činům

Báseň

- 25/ Nový život naší lásky

(Za)myšlenka

- 26/ Toponium a vztah
27/ Dělit se

BezHouse besídka

Už tradičně vyrazíme do ulic s pár hudebními nástroji a zazpíváme těm, kteří nemají střechu nad hlavou, a rozdáme jim trochu radosti, času a také něco na zub.

Kdy? V pátek 19. prosince 2025

Sraz? V 17:30 na adrese Polská 11 v Praze na Vinohradech, ale přidat se můžete i v průběhu večera.

Kdo může, je vítán už od 15:30 – budeme kompletovat balíčky a zazpíváme si při nácvičku koled. Pokud hrajete na libovolný přenosný hudební nástroj, vezměte ho s sebou! Máte nápad, co drobného přibalit do balíčků? Dejte nám vědět. Svoji účast můžete potvrdit na Facebooku „BezHouse Besídka 2025“, fokolare.gen@gmail.com nebo prostě rovnou přijďte. *Lukáš Janda a Matěj Bílek*

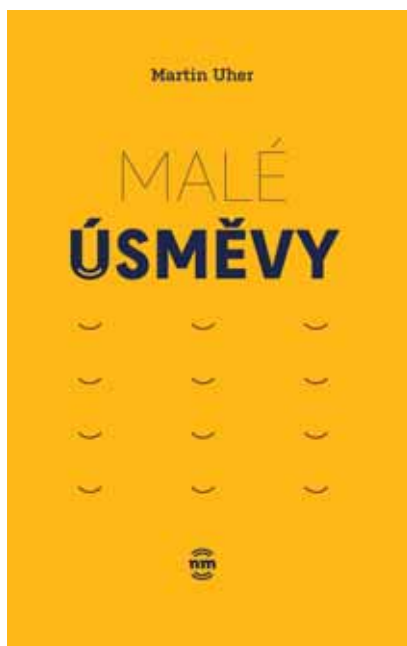
Malé úsměvy

Do knížky **Malé úsměvy** uspořádal **Martin Uher** (lékař na záchranné službě, kněz a fokolárín) své kratší texty, několik homilií a rozhoovorů.

Martinovi Uhrovi se daří odhalovat malé Boží úsměvy v různých všedních i jedinečných okolnostech a nabízí tak čtenářům inspirativní pohled, povzbuzení a možná i praktický návod, jak prožívat svůj život ve větším napojení na Boha.

Kniha vychází na přelomu listopadu a prosince 2025 ve vydavatelství Nové město a objednat ji bude možné na e-shopu nm.sk a e-mailové adrese uhermartin1962@gmail.com.

Kornel Brosch

Přítel Jidáš

O hlavici sloupu z katedrály ve francouzském Vézelay řekl papež František: „Je hluboce dojemná. Na Jidášovi dává pochopit, co je to milosrdenství.“ Je na ní zobrazen Ježíš jako Dobrý pastýř, který nese na svých ramenou „zrádce“ Jidáše.

Jezuita **Christoph Wrembek** zve na základě tohoto výjevu čtenáře na cestu do samého srdce evangelní radostné zvěsti. Jeho hluboce duchovní kniha **Přítel Jidáš** je plná překvapujících objevů. Jidášův případ je prubířským kamenem, na němž se ukazuje, že Bůh se nikdy nevzdává žádného člověka.

Svou mezinárodně oceňovanou knihou „*Judas, der Freund*“ vyvolal Wrembek širokou debatu na téma Božího

milosrdenství. Ve svém dalším spise „(K) eine Chance für Judas“ reagoval na otázky a podněty čtenářů. Předkládáme obě publikace v jednom svazku, který nabízí ujasnění i nové impulzy k úvaže o tom, zda Bůh nakonec zachrání všechny lidi. Kniha vychází v prosinci 2025 ve vydavatelství Nové město. Objednat ji můžete v e-shopu nm.sk, cirkev.cz nebo na e-mailové adrese j.kratochvil@focolare.cz za přibližnou cenu 350 Kč.

Cyril Dunaj

Odpočinek ve Vyšším Brodě

Cisterciácké opatství ve Vyšším Brodě nabízí prostory pro menší či větší setkání i pro dovolenou.

„Jak se děje láska“ – to zajímalo více než dvacet účastníků, kteří se zde 6. září sešli na setkání českokrumlovské komunity Hnutí fokoláře.

Pod vedením fokolárína a kněze Františka Slavička jsme uvažovali o tom, jak žít pravou láskou a co to znamená pro každého z nás osobně. Nádherné prostředí kláštera i okolní krásná příroda nás motivovaly k úvahám na téma, jak milovat všechny a stále, aniž bychom cokoli očekávali, jak milovat jako první a až do konce. Setkání jsme zakončili mší svatou v klášterní kapli poutního Domu Svaté rodiny.

Těšilo nás, že jsme byli právě v tomto prostředí, kde **v květnu proběhne mariapoli, na kterou srdečně zveme** (bližší informace budou k dispozici). **Zájemcům však již teď vřele doporučujeme využít prostor poutního domu k zimní i jarní dovolené, k fyzickému odpočinku i k duchovnímu zastavení.** Lze podniknout i výlety do blízkého okolí, jako například na poutní místo „Maria Rast“ nad Vyšším Brodem. V zimě je možné využít i lyžařský areál Lipno. Více na www.klastervyssibrod.cz/Ubytovani. *Martin a Jiřina Balkovi*

Meditace Chiary Lubichové v audio podobě

Máte rádi mluvené slovo? Rádi bychom vás pozvali ke sledování nového podcastu, který každý měsíc přinese načtenou meditaci zakladatelky Hnutí fokoláře Chiary Lubichové.

Textům vybraných z knih *Meditace* a *Každý okamžik je dar* propůjčí své hlasy herečka Anna Kroupová a divadelní režisérka Tereza Durdilová. O produkci se jako u posluchači oblíbeného podcastu Slovo života postará František Beneš. První díl Meditací vychází v listopadu 2025 a pro více informací můžete sledovat webové stránky novemesto.cz. *Redakce Nové město*

Svatost jako cesta radosti, služby a důvěry v Boha

OHLÉDNUTÍ

V neděli 7. září 2025 byli papežem Lvem XIV. kanonizováni dva mladí světcí: Pier Giorgio Frassati a Carlo Acutis. Pier Giorgio Frassati, mladý Ital z počátku 20. století, nacházel Krista ve službě chudým a nemocným. Carlo Acutis, „Boží influencer“ z přelomu tisíciletí, žil eucharistií a připomínal, že „jediné, čeho se musíme bát, je hřích“. Oba svým životem ukázali, že svatost není vzdálený ideál, ale cesta radosti, služby a důvěry v Boha.

Položili jsme několika lidem otázku, čím pro nás může být Carlo Acutis, první svatořečený milenál¹, vzorem.

Myslím si, že svatořečení Carla Acutise je velmi důležitým podnětem v rámci toho, jak církev ještě více otevřít mladým lidem. Souvisí to s papežskými záměry dát jim vzory, s nimiž by se mohli ztotožnit. Je někým, kdo mohl být jejich sousedem a kamarádem. Carlo Acutis sbíral karty pokémonů, hrál pravidelně videohry na nintendu, natáčel zábav-

ná videa s domácími mazlíčky. Svatořečení tak podle mě velmi dobře zapadá do papežské strategie oživit znovu víru mládeže. Acutis, ač velmi mladý, se současně věnoval na poměrně vysoké úrovni programování. Povýšení patnáctiletého Carla k oltární účtě podle mne koresponduje i s dalším zájmem papeže Lva, čímž je reflexe církve na otázky virtuálního prostředí, umělé inteligence a etické dimenze překrotného technologického vývoje posledních let. Jak se ukazuje, bude formování morální dimenze těchto otázek jeden z důležitých úkolů, který naše doba před církev staví.

Jaroslav Šebek, historik zaměřující se mimo jiné na církevní dějiny

Jela jsem na svatořečení Carla Acutise s babičkou a bratrancem.

Zajímalo mě to a chtěla jsem i vidět papeže. Tak jsem se rozhodla, že pojedu, i když jsme měli psát ve škole test.

V den svatořečení jsme museli dlouho čekat – už v šest hodin ráno jsme byli na náměstí, ale stálo to za to!

Dostala jsem předtím od babičky k narozeninám komiksovou knížku o Carlovi Acutisovi². Díky ní jsem mohla jeho příběh víc poznat a velmi mne zaujal.

Byl to mladý kluk, znal se s pánem, který u nich pracoval a pomáhal Carlovi s učením. Carlo mu vyprávěl o Bohu a toho pána začala víra více zajímat. Přčtení jeho příběhu mi hodně pomohlo.

Líbilo se mi, jak se zajímal o eucharistii, chodil často do kostela, i když měl nevěřící rodiče. Myslím, že je to takové povzbuzení i pro ty, kdo třeba nemají věřící příbuzné.

*Eliška 6. třída,
účastnice svatořečení*

Měl jsem velký dar účastnit se svatořečení Carla Acutise. Bylo to letos již podruhé, kdy jsem jel na jeho svatořečení. Poprvé se v dubnu tato slavnost změnila na smuteční událost – na rozloučení s papežem Františkem. Podruhé to vyšlo! Jsem za to Bohu i mému okolí velice vděčný.

Co může Carlo nabídnout?

Podle mě má velký význam pro dnešního člověka hned z několika důvodů: Je to člověk, který spojuje generace. Vždyť kdo z mladých i dříve narozených nepoužívá internet? Další věc je ta, že náš západní svět žije v blahobytu, i Carlo v něm žil. Uměl však něco, co alespoň mně často chybí. Uměl se dívat okolo sebe. Nebyl mu lhostejný žádný člověk, například bezdomovec. Koho z nás na začátku zimy zajímá, kde budou bezdomovci spát a kde se zahřejí? Carlův život ve mně vyvolává více otázek, než kolik dostávám odpovědí. Ptám se: Kde se vzala v Carlovi láska k lidem bez domova? Proč se rozhodl chodit každý den na mši, i když nemusel? Proč se lidé v jeho blízkosti cítili být přijati? Vždyť to byl malý kluk!

Závěrem bych chtěl říci, že jsem objevil na pultě knihkupectví novou životopisnou knihu Planoucí srdce³, kde, doufám, najdu odpovědi nejen na tyto otázky.

*Jan Barborka,
kaplan pro mládež,
účastník svatořečení*

1. Lidé narození přibližně mezi lety 1981–1996.
2. Camille W. de Prévaux, Fabrizio Russo: Carlo Acutis, nakladatelství Doron, 2024 (2. vydání).
3. Marie a Jean-Baptiste Maillardovi: Planoucí srdce. Svätý Carlo Acutis, nakladatelství Nebojsa & Doron, 2025.

Ilustrační foto: Filip Hoško, Člověk a Víra

Volby skončily. Co si z nich odnášíme?

OHLÉDNUTÍ

Parlamentní volby máme za sebou. Pro mnohé z nás to byly měsíce intenzivního úsilí, debat, nejistot i nadějí.

Měla jsem možnost sledovat dění zblízka - už od jara 2025 jsem byla v kontaktu s kampaní koalice SPOLU, a to díky své sestře Marii, která úspěšně kandidovala v Pardubickém kraji z pátého místa. V našem kraji se podařila skutečná spolupráce koaličních kandidátů. Vzájemně se podporovali, intenzivně jezdili do měst i vesnic, mluvili s lidmi a zapojili se do „door to door“ kampaně. Klobouk dolů a velké poděkování za takové nasazení!

Pro mě osobně byla důležitá i účast na předvolební debatě s premiérem

Petrem Fialou. Ačkoli publikum tvořili převážně podporovatelé, zaznívaly i kritické hlasy: „Proč nejste razantnější v obhajobě své práce? Proč víc neprezentujete své výsledky?“ Bylo cítit napětí i touhu po úspěchu. Jak je v Čechách zvykem, alespoň každý druhý z nás věděl, kde by se co dalo zlepšit...

Jak volby dopadly, to už víme.

Osobně vidím ve volebním výsledku několik velmi dobrých trendů. Především: do Poslanecké sněmovny usedne 91 nových tváří. Voliči dali důvěru mladým lidem i ženám, čímž dali jasně najevo, že chtějí změnu, svěží energii i větší genderovou vyváženost. Noví poslanci přinášejí nejen elán, ale i odbornost z různých oborů - a to může české politice jen prospět.

Za dobrou zprávu považují i neúspěch KSČM. Přestože její představitelka Kateřina Konečná prohlašuje, že strana nekončí, čtyři roky bude mimo legislativní proces. To je důležité vítězství pro demokratické směřování naší země.

Nejvíce si však cením volební účasti. Svůj hlas přišlo odevzdat 68,95 % oprávněných voličů - nejvíce za posledních 25 let. To je zásadní moment pro naši demokracii. Zapojili se nejen prvovoliči, ale i ti, kteří v minulosti váhali nebo byli zklamaní. Mnoho lidí ve svém okolí aktivně přesvědčovalo ostatní, mobilizovalo, sdílelo informace, pomáhalo během kampaní. Právě to ukazuje, že občanská společnost v České republice žije.

Kde však vnímám silné obavy, je zachování prozápadního směřování naší politiky a zajištění bezpečnosti naší země. Vládě Petra Fialy se podařilo pevně ukotvit Českou republiku v prozápadních strukturách, stáli jsme u zrodu muniční iniciativy a podporujeme Ukrajinu. K datu 12. října 2025, kdy článek píšete, je toto směřování ohroženo možným obsazením ministerstva obrany nominantem z hnutí SPD, které chce zastavit podporu Ukrajině a snižovat investice do obrany naší země. Sporným nominantem je v tuto chvíli i Filip Turek, o kterém se uvažuje na pozici ministra zahraničí. Není pro mě přijatelné, aby ve vládě usedl člověk, který se vyjadřuje rasisticky a neskrývá svůj obdiv k nacismu. Doufám, že v tomto ještě sehraje významnou roli pan prezident Petr Pavel a bude jmenovat jen takovou vládu, která nebude ohrožovat naše setrvávání v NATO, nebude činit kroky k vystoupení z Evropské unie a budou v ní osoby, které mají alespoň elementární osobní kredit.

Co však také považují za důležité, je nenechat se pohltnout zklamáním, pokud výsledek nedopadl podle našich představ. Místo rezignace si připomeneme, že změnu může nastartovat každý z nás. Budme aktivní v našich městech, komunitách i rodinách. Pokud vás politika zajímá nebo si myslíte, že by se měla dělat jinak, vstupte do strany, jejíž hodnoty jsou vám blízké a pojdte kultivovat českou politiku - bez nás to nepůjde. Už za rok nás čekají komunální a senátní volby. A právě tam se rozhoduje o věcech, které ovlivňují náš každodenní život. Česká politika potřebuje slušné lidi, kteří jí věří - a kteří jsou ochotni pro ni něco udělat.

*Anežka Pavlišová,
zastupitelka města Choceň*

Ilustrační foto: Marie Křížbergrová

Největší překvapení mého života

ČLOVĚK V DNEŠNÍ DOBĚ

Eduard Fiedler

„Poznání trojjediného Boha bylo možná největším překvapením mého života, něčím, co zcela zásadně otřáslo předsudky o křesťanství i o církvi jako takové,“ říká Eduard Fiedler, který se podílí na přípravě teologické konference na téma Trinitární syntéza moudrosti.

● Přiblížil byste vaše rodinné zázemí a první oblast odborného zájmu?

Prožil jsem dětství v rodině založené na krásných vztazích. Přitahovaly mne přírodní vědy. Tento zájem jsem sdílel s tátinkem, který se zabýval fyzikální chemií. Četli jsme podobné populárně naučné knihy a na dlouhých procházkách jsme hovořili o moderní teoretické fyzice a kosmologii.

Na druhou stranu jsem vyrůstal už v době, kdy se běžnou součástí dětství stala moderní technologie, počítačové hry. Se spolužáky nás fascinovalo, že se po škole můžeme potkat z domovů, prostřednictvím internetu, a při hře podnikat společná dobrodružství. Kromě tohoto zábavného aspektu jsem se učil programovat a vyhledával jsem na internetu literaturu o přírodních vědách, studoval jsem a přispíval do diskusních fór o teoretické fyzice.

● Jak jste se vy osobně přiblížil k poznání Krista?

Naše rodina nebyla praktikující. Moje první duchovní probuzení spočívalo v nahlédnutí toho, jak je svět vědeckého poznání omezený, jak virtuální zprostředkování reality, byť by bylo doprovázené hlubokou teoretickou reflexí, člověka redukuje. Že člověk je něco mnohem širšího a propojenějšího s celou realitou, než jak se s ní můžeme setkat v podobě virtuální skutečnosti.

S několika přáteli na gymnáziu, jeden z nich byl praktikující křesťan, jsme začali vytvářet spontánní společenství. Četli jsme filosofické knihy a krásnou literaturu, zajímali jsme se o divadlo a o různé druhy umění. Paralelně jsem hledal další zdroje moudrosti a studoval filosofii, dějiny přírodních věd a matematiky. Seznámil jsem se s dílem českého matematika Petra Vopěnky, které mi do velké míry intelektuálně otevřelo oči ve vztahu ke křesťanské teologii. Začal jsem jezdit na Letní filosofickou školu, kterou organizoval Karel Floss, což bylo prostředí mimořádně otevřené různým perspektivám přístupu k realitě. Tato interdisciplinární kultura poznání mě zásadně ovlivnila.

Určující pro setkání s Kristem byly pro mne cesty do Moravského krasu, které byly pro mne spojeny s určitou mystickou zkušeností. Moje cesta ke Kristu vedla tedy přes duchovní zkušenost spojenou s přírodou, celou realitou.

● Co vás pak přivedlo ke studiu teologie?

Bylo motivováno setkáním s biologem a filosofem Zdeňkem Neubauerem v Praze. Napsal jsem mu rozsáhlý dopis, ve kterém jsem shrnoval svou duchovní zkušenost a intelektuální otázky. Nazval jsem ho „dobrým učitelem“. Byl velmi starý a hůř se mu mluvilo. Při osobním setkání jsem mu dopis předčítal. Hned při oslovení mě zastavil a příkře mi řekl, že jen jediný je učitel, a to Kristus. Pak se začal se mnou modlit. Bylo mi dvacet. Cestou od něj jsem zašel do kostela sv. Ignáce. Rozplakal jsem se tam a rozhodl se, že budu studovat teologii.

● Studium vás zavedlo do Řezna...

Ano, jel jsem tam s tím, že budu psát diplomovou práci o díle cášského biskupa a teologa Klause Hemmerleho, který se zabýval trojiční ontologií, otázkou, jak se mění naše chápání veškeré skutečnosti, pokud je jejím tvůrcem trojjediný Bůh. S osobností Klause Hemmerleho jsem se setkal poprvé v díle českého teologa Ctirada Václava Pospíšila. Byl to ten typ křesťanské filosofie a teologie, ve které se prolíná zájem o celou realitu a o křesťanská tajemství.

Až později jsem zjišťoval, že zájem o Hemmerleho dílo navazoval na mé dosavadní hledání – řada pro mne zásadních autorů jako třeba právě Karel Floss nebo Zdeněk Neubauer se trojiční ontologii věnovali.

Ctirad Václav Pospíšil mě upozornil, že je to sice krásné téma, ale je o ně malý zájem. Skutečně byla tou dobou postava Klause Hemmerleho poměrně neznámá. Během dvanácti let, co se tomu tématu věnuji, pozoruji proměnu. Z něčeho marginálního se stala věc nesmírně živá, a to v globální perspektivě.

● V Řeznu jste se věnoval i doktorskému studiu a přestěhoval jste se tam s celou rodinou. Dal byste nám náhlednout do vaší rodinné zkušenosti?

Během doktorského studia jsem zaměřil svoji pozornost na antropologickou kategorii dětství v trinitárním kontextu. Bytí dítětem znamená vztahovou existenci odpovídající trojičním vztahům.

Do Řezna jsme se přestěhovali s rodinou na podzim 2018. Těsně před svatým týdnem 2019 pak našemu Františkovi, byl mu zhruba rok a půl, postupně slábly nohy. Během několika dní přestal chodit a nakonec nohama vůbec nepohnul. Byl mu diagnostikován Ewingův sarkom, nádor na páteři, který přerušil nervové spojení a způsobil paralýzu dolních končetin. Manželka tou dobou čekala druhé dítě. Hrozilo, že František už nebude chodit, protože nádor byl diagnostikován pozdě.

Foto: archiv E. Fiedlera

Intenzivně si pamatuji Velký pátek. Byl jsem s ním po operaci v nemocnici. Vnímám jsem velkopáteční tajemství jako něco, co bezprostředně prožíváme. Cítil jsem se synem, který nevině trpí. Byl fixovaný, zcela v Božích rukou, naprosto bezmocný, mezi životem a smrtí. Mariánská pozice pod křížem byla naprosto hmatatelná a intenzita Boží přítomnosti byla pro mne mimořádná. Duchovní rozměr této extrémní lidské situace je pro mne dodnes centrálním tématem. Událost na Golgotě je středem dějin, života, všemu ostatnímu dává míru, míru vztahovosti, kterou je láska, úplné sebedarování až po smrt na kříži. Ukazuje, kým je křesťanský Bůh a co znamená trojičnost, podstatná vztahovost.

Rodičům takto nemocných dětí nebo lidem v podobných situacích málokdo rozumí. Žili jsme primárně v nemocnici, maximálně odděleně, protože František musel být izolovaný

Mgr. et Mgr. Eduard Fiedler, Ph.D. (1991) je filosof a teolog, odborný asistent na Katedře filozofie a patrologie Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Vystudoval práva na Masarykově univerzitě a souběžně teologii na Katolické teologické fakultě na Univerzitě Karlově. *Během doktorátu z filosofie a estetiky působil na univerzitě v německém Řezně. Věnuje se především trinitární ontologii. Byl řešitelem několika výzkumných projektů, aktuálně vede badatelskou skupinu Triertium. S manželkou a třemi dětmi žije v Brně.*

26. dubna 2025 vystoupil v Centru Mariapoli v Praze-Viñoři na prezentaci knihy Klause Hemmerleho „Jak se děje víra“ se svým příspěvkem.

kvůli infekcím. Za těchto okolností vnímáte čas i realitu jinak, řada běžných starostí ustoupí do pozadí, zůstane to důležité. Komunita a společnost, která prožívá tyto zkušenosti jakoby z okraje světa, musí být schopná je sdílet. A k tomu slouží filosofie a trojiční ontologie – nachází jazyk, který překlene propast mezi každodenním světem a nemocí, chudobou, válkou, pronásledováním, stářím.

● *Jak se Františkovi daří teď?*

Jeho prognóza byla velmi špatná. Absolvoval čtrnáct kol chemoterapie a dva měsíce protonového ozařování. Na Vánoce 2019, těsně po narození druhého syna, jsme se stěhovali do Essenu, kde je protonové centrum. Léčba pokračovala až do chvíle, kdy zbytek nádoru zmizel a František postupně začal znovu chodit. Každé Velikonoce nám připomínají, že Františkových život je v Božích rukou.

Po skončení terapie jsme se vrátili do Brna. Nyní už je František školák, chodí pravidelně na kontroly, ale může žít jako každé jiné dítě. Se svými dvěma sourozenci – Antonínem a Anežkou – tvoří krásné, živé společenství a znovu nám připomíná dar dětství v jeho šíři – s radostmi i náročností.

● *Kudy vedlo vaše profesní zaměření po návratu do vlasti?*

Nastoupil jsem na Cyrilometodějskou teologickou fakultu v Olomouci, na katedru filosofie a patrologie. Vyučuji řadu předmětů a vedu badatelskou skupinu Triertium, která se věnuje otázkám trinitární ontologie v mezinárodním kontextu. Tato fakulta je pro tento typ bádání velmi vhodná, protože zohledňuje interdisciplinární dimenzi poznání už na rovině studijní. Je zde zázemí, které promyšlení významu křesťanství tváří v tvář současnému světu velmi prospívá. Skupina spojuje řadu talentů z různých oborů i zemí a má přesah do umění.

● *Co vás v blízké době čeká?*

Určitým vyvrcholením našich snah by měla být **interdisciplinární konference na téma Trinitární syntéza moudrosti¹. Od 3. do 5. prosince letošního roku** budeme v Olomouci hostit řadu velkých osobností. Na prvním místě je to italský teolog a sekretář Mezinárodní teologické komise **Piero Coda²**, který dílo Klause Hemmerleho podrobně studoval a intenzivně rozvíjí bádání v oblasti trinitární ontologie v řadě mezinárodních kontextů. **3. prosince večer prosloví veřejnou přednášku na téma Společné vstupování do poznání Ježíše Krista.** Na slavnostním večeru budou přítomní i **olomoucký arcibiskup Josef Nuzík a pomocný biskup z Hradce Králové Prokop Brož, který bude mluvit o církvi jako komunitě vědění a poznání moudrosti. Večer je otevřený pro širokou veřejnost.** Konference přivede do Olomouce i další velké osobnosti, například britského teolog Johna Milbanka nebo Rocca Buttiglioneho, bývalého italského ministra kultury a turismu. Kromě přednášek těchto osobností bude možné si vyslechnout také příspěvky 40 mladých badatelů. Konferenci si můžete představit jako laboratoř, kde se velká tajemství křesťanství propojují s naším poznáním, prožíváním i péčí o celou realitu.

Za rozhovor děkuje Ludmila Šturmová

1. Více viz www.triertium.cz

2. Mons. Piero Coda – teolog a filozof, člen Hnutí fokoláre, v letech 2008 až 2020 byl ředitelem Univerzitního institutu Sophia, který založila Chiara Lubichová.

Blízkost v páru

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

„Blízkost v páru aneb jeho a její potřeby“ bylo tématem setkání pro rodiny i jednotlivce s Michelou a Pierem Aclerovými z Centra Nových rodin Hnutí fokoláre, které proběhlo 12. až 13. září 2025 v Centru Maria-poli v Praze-Vinoři. O své zkušenosti se rozdělili též se čtenáři Nového města.

● Jak jste začali doprovázet páry na jejich cestě, zejména ty, které mají potíže?

V roce 2012 jsme procházeli obtížným obdobím v našem partnerském vztahu a při té příležitosti jsme byli pozváni na jedno setkání, které nám pomohlo znovu začít s novým elánem a obnoveným nadšením. Za pomoci skupiny odborníků a dalších párů jsme prohloubili některé důležité lidské a psychologické

aspekty života v páru a vše, co jsme se dozvěděli, jsme si vzali k srdci.

Poté, co jsme postupně překonali naši krizi, jsme se rozhodli, že budeme také pomáhat párům, které v následujících letech chtěly jít naší cestou.

Tak se postupně zrodil projekt, který se nyní jmenuje *Percorsi di Luce* (*Cesty světla*). Nabízí příležitost všem, kteří chtějí upevnit svůj partnerský vztah. Potíže, s nimiž jsme se u párů setkali, byly různého druhu: někteří, na pokraji rozchodu, využili této příležitosti jako poslední šance před definitivním rozchodem. Ale byli i tací, kteří chtěli upevnit a obnovit svůj vztah, aby našli nový elán a nové nadšení.

Po skončení intenzivního kurzu, který trval obvykle jeden týden, nebyly páry po návratu do svých měst ponechány samy sobě, ale byly dál osobně dopro-

váženy v daném místě, protože možná právě tehdy začínala nejtěžší fáze.

Hledali jsme tedy všechny příležitosti, jak jim být nablízku, prostřednictvím rozhovorů, ročních setkání, společných odpočinkových chvil, zkrátka všechny příležitosti, které se naskytly.

● Jak dnes vnímáte páry a jak se jim snažíte pomáhat?

Bohužel v párech nechybí potíže. Někdy je těžké o nich mluvit, také proto, že není snadné sdílet své problémy s druhými. Když se pár otevře a poprosí o pomoc, vyjde najevo velké utrpení a touha najít přátele, kteří by mohli pomoci. Abychom byli lépe připraveni, Michela a s ní i další páry, které pomáhají, se rozhodly studovat poradenství, aby získaly nástroje potřebné pro citlivé doprovázení párů.

Často se ukazuje, jak v krizi páru hraje v jeho neprospěch svou roli mnoho osobních problémů, které vznikly v dětství a dosud nebyly vyřešeny. Berou partnerům schopnost čelit zralým způsobem a s potřebnou energií složitostem manželského života.

Michela a Piero Aclerovi
v Praze, září 2025.

Foto: Františka Diblíková

Když mluvíme o minulosti, o životě každého z nás, snažíme se společně pochopit, zda je možné odstranit případné překážky, a to také tím, že sdílíme své zkušenosti.

Program *Percorsi di Luce* ve své současné podobě není účinný pouze pro páry v krizi, ale může se využít i při přirozeném formování všech párů, i těch, které zdánlivě nemají problémy. Zjistili jsme to, když jsme jej použili při setkáních se skupinami *Nových rodin*¹. Dostali jsme velmi pozitivní ohlasy, účastníci nám řekli, že se jim program zdá vhodný pro každého a že by měl být používán u všech, počínaje snoubenci.

● **Jaké jsou výsledky této práce? Jak páry, které překonaly krizi, pomáhají ostatním?**

Za 14 let existence *Percorsi di Luce* se podařilo pomoci mnoha párům a vidíme důležité plody této práce. Neustálé doprovázení slouží k naslouchání, povzbuzování, dávají se návrhy, doporučuje se trpělivost a vzbuzuje se důvěra.

Když mluvíme o našich zkušenostech, o tom, jak jsme překonali krizi, vidíme, že nám pozorně naslouchají, protože páry naslouchají těm, kdo dokázali překonat své problémy.

Naše přítomnost a přítomnost těch, kteří krizi překonali, dává tedy jistotu a trochu více naděje, jako důkaz toho, že to lze zvládnout.

● **Na setkání v Praze jste hovořili o tom, jak důležité je být si vědom svých potřeb a jak toto vědomí může pomoci vztahu v páru. Co mohou oba partneři udělat, aby stáli na vlastních nohách, aniž by se opírali jeden o druhého, aniž by očekávali, že ten druhý uspokojí jejich potřeby, jakmile si uvědomí, že tyto potřeby pramení z ran z dětství?**

Mluvili jsme o blízkosti v páru, tedy o blízkosti mezi manželi, a snažili jsme se nabídnout doporučení a nástroje, které mohou pomoci lépe pochopit, jak jí dosáhnout a jakou cestou se vydat. Ukázalo se, že je velmi důležité pracovat

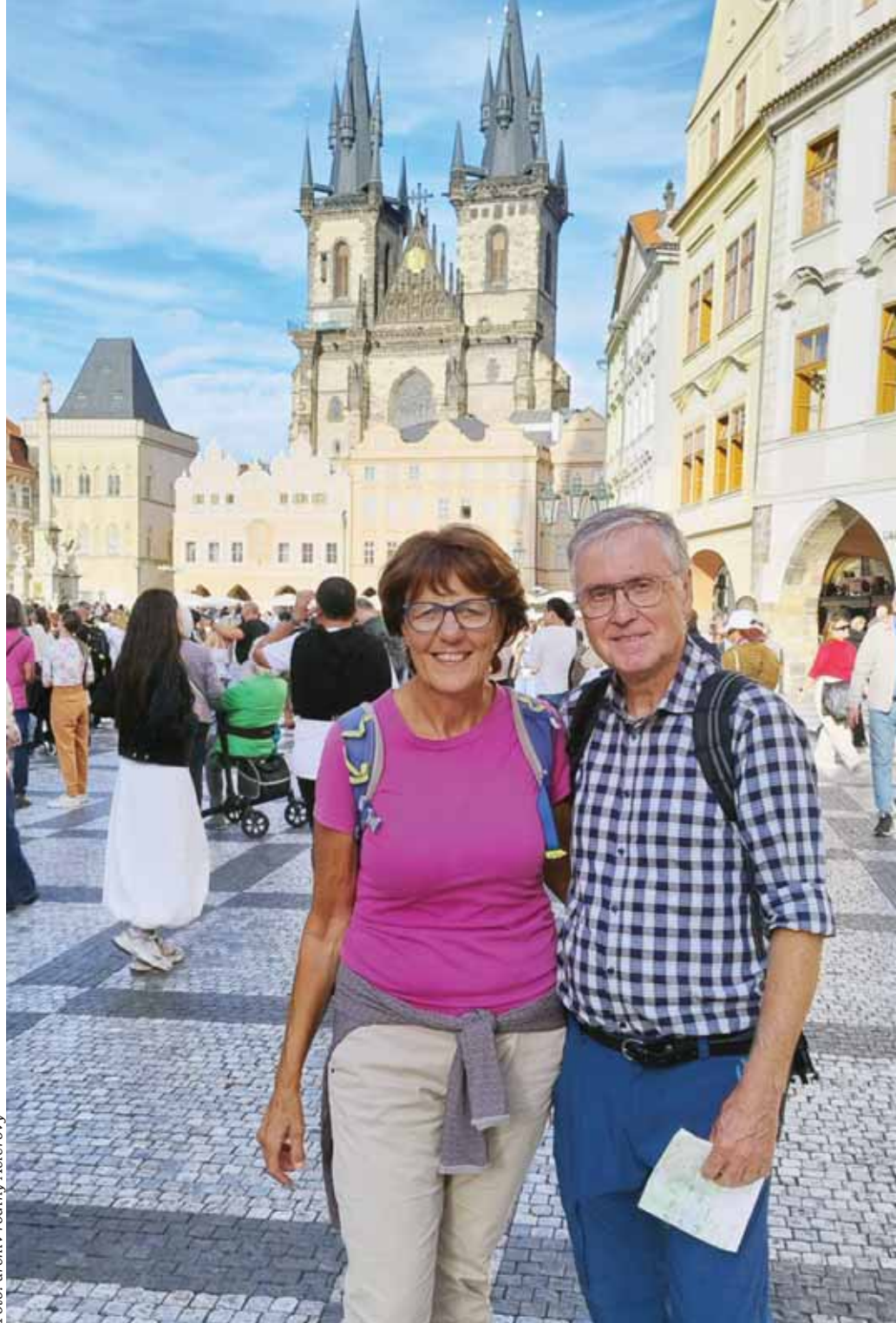

Foto: archiv rodiny Aclerovy

vat na sobě, na svých potřebách, protože často jsou to právě potřeby, které jsme v minulosti zanedbávali, které ovlivňují naše chování vůči ostatním, zejména vůči partnerovi.

Prozkoumali jsme své potřeby a chování, které uplatňujeme, abychom je uspokojili.

Jaký je tedy původ našich potřeb? Pokud je rozpoznáme, nebudeme již muset čekat, až je uspokojí partner nebo jiní lidé. Budeme se tedy chovat jinak k těm, kteří jsou vedle nás bez požadavků nebo nároků.

Budeme sami uspokojovat danou potřebu, aniž bychom byli závislí na ostatních a možná zklamáni výsledkem. Je

to důležitý krok, nová zralost, která nezávisí na druhých, ale na každém z nás.

To vše bude možné, když si umožníme se zlepšovat a měnit se, což je skutečná protilátka.

● **Mohli byste nám říct v této souvislosti něco o sobě? Jak události z dětství ovlivnily vaše chování a život i v dospělosti?**

Piero: Já jsem čtvrtý z osmi dětí a vždy jsem měl poslušnou a poddajnou povahu. Měl jsem pocit, že ostatní jsou důležitější než já, zatímco to, co dělám já, není důležité.

Abych vyhověl svým rodičům a získal jejich uznání jako hodný chla-

Program pro manžele v těžkostech - více informací:

<https://www.rodinkovo.sk/manzelia-v-tazkostiach/>

Nejbližší termín kurzu je 10. až 15. března 2026 a druhá část 22. až 25. října 2026 Rodinkovo, Belušské Slatiny (Slovensko).

Foto: Františka Diblíková

pec, přistoupil jsem na to, že jsem od 10 do 14 let navštěvoval internátní školu.

Když jsem z ní vyšel a musel jsem čelit skutečnému světu, narazil jsem na mnoho obtíží - instituce, která mě chránila a skrývala mou plachost, už tu nebyla.

Cítil jsem potřebu být uznáván, milován, musel jsem si lásku ostatních kupovat tím, že jsem byl laskavý, ochotný a zapojoval jsem svou fantazii, která mi nechyběla.

S postupem času ve mně ta potřeba být milován zůstala. Z tohoto důvodu pro mě vždy bylo důležité, co si o mně myslí ostatní. Kupoval jsem si lásku lidí, kteří byli vedle mě, protože jsem ji extrémně potřeboval.

A skutečnost, že jsem musel pokaždé všechny uspokojit a vyhovět jim, mi byla překážkou. Měl jsem potíže převzít role zodpovědnosti. Nebylo snadné přijímat rozhodnutí, která se týkala ostatních, protože jsem nechtěl nikoho zklamat.

Michela: Já jsem už od malička byla stále velmi živé dítě a měla jsem potíže dodržovat kázeň, která mi byla vnučována. Učitelky mě trestaly a ponižovaly.

Na základní škole mě paní učitelka donutila stokrát napsat větu: „Jsem

zlobivá holčička a musím se naučit být hodná jako moje spolužačka.“

Navíc jsem měla velmi přísného otce, pro kterého bylo těžké přijmout, že jsem tak živá, a často mě huboval za každou moji chybu.

Strach z toho, že někoho zklamou, že udělám chybu, mi zůstal dlouho i v dospělosti. Cítila jsem potřebu dokázat ostatním, že jsem schopná a platná. Věci musely být udělány dobře, pokud možno bez chyb. Bylo pro mne těžké přijímat chyby ostatních, ale i své vlastní, odpouštět druhým i sobě. Obzvláště jsem se bála výtek nadřizených nebo kohokoli, kdo měl nade mnou nějakou autoritu.

● **Jakmile si uvědomíme zranění z dětství a své potřeby, existuje způsob, jak toto nové uvědomění přetavit v plody, aby náš osobní život i život v páru mohl dozrát a najít klid?**

Piero: Pokud chceme, můžeme tyto překážky překonat tím, že budeme alespoň částečně korigovat sklony a postoje, které v minulosti negativně ovlivňovaly náš život.

A můžeme to udělat na základě několika jednoduchých konstatování. Například já si uvědomuji, že nemohu uspokojit všechny, není možné být milován všemi. A mohu milovat tu část sebe, které se v dětství nedostalo lásky. Stačí dělat ta rozhodnutí, která považuji za vhodná, milovat jako první, aniž bych za to něco očekával. A to je také důležitý znak zralosti.

Michela: Moje chování často odráží touhu být dokonalá, nedělat chyby, a to proto, abych uspokojila potřebu být schopná, platná a uznávaná.

Piero uspokojoval mou potřebu, protože mě bral takovou, jaká jsem, ale neměl to dělat on, neměla jsem hledat toto potvrzení u něho a u druhých. Když jsem přestala mít očekávání, že to bude on, kdo uspokojí mou potřebu, prospělo to našemu vztahu a naše vzájemná blízkost se zvýšila. A recept byl teoreticky snadný: byla jsem to já, kdo musel uspokojovat své potřeby, ne Piero nebo druzí. A tajemství - stát na vlastních nohou, aniž bych se opírala o druhé.

Za rozhovor děkuje Magdalena Broschová a Františka Diblíková

Děkujeme za spolupráci též redakci slovinského Nového města.

1. Hnutí Nových rodin vzniklo v r. 1967 jako součást Hnutí fokoláře. Od sedmdesátých let působí aktivně i v České republice.

PIERO A MICHELA ACLEROVI

Již dlouhou dobu se věnují párům, které prožívají nějakou těžkost. Jsou lektory zejména v rámci programu doprovázení párů nazvaného „Percorsi di luce“ (Cesty světla). Sami prošli závažnou manželskou krizí.

Michela je pedagožkou, učila na střední škole v Tridentu, kde žijí. Je poradkyní v transakční analýze, lektorkou učitelů, mladých lidí a rodičů. Animuje skupiny dětí a mládeže.

Piero byl animátorem skupin dětí a mládeže a je autorem knih pro děti a mládež s výchovným zaměřením.

Mají čtyři děti a devět vnoučat.

Zúčastnili se setkání pro páry, které se konalo v Centru Mariapoli v Praze, kde rozvinuli některá témata a podělili se o své zkušenosti.

Na prvním místě mít lidi rád a ne je měnit

POSEZENÍ S PŘEDSEDKYŇÍ SPOLKU

Během SpringJobu 2025¹ jsem měl možnost slyšet vyprávění Lucie Diblíkové (roz. Vavruškové) o její práci s bezdomovci. Při biskupství plzeňském vede spolek K Srdci, který má za cíl podporovat lidskou důstojnost a pomáhat v těžkých obdobích života cestou osobního zájmu a přátelství. Zajímalo mě, jak to probíhá.

● *Lucko, čemu se ve spolku „K Srdci“ věnujete?*

Ve spolku „K Srdci“ se věnujeme přátelům bez domova. Snažíme se vytvářet společenství – tedy zapojujeme každého, kdo je toho jen trochu schopný. Každý týden máme modlitební večer, jednou měsíčně mši svatou, dvakrát do roka jedeme autobusem na pouť a na podzim pořádáme oslavu „dne chudých“. Také k nám chodí lékař. Vydáváme jídlo, které zrovna někde zbylo ve školní jídelně, a děláme spoustu dalších věcí, někdy úplně spontánních – oblíbený je třeba táborák u řeky nebo zpívání koled. Poslední tři roky se snažíme lidi bez domova také zaměstnávat – například při úklidech během venkovních kulturních akcí nebo při úklidech černých skládek. Rozpoznávací znamení našich pracantů je modrá vestička. Radost posledního roku je projekt hlídání katedrály ve spolupráci s plzeňským biskupstvím a magistrátem. Lidé bez domova střeží katedrálu a zároveň mají možnost žít v komunitě na faře v malé vesničce za Plzní.

● *Kdy ses začala tomuto projektu a obecně této problematice věnovat?*

Touha být nablízku lidem bez domova a umírajícím přišla ruku v ruce s mojí konverzí. Když jsem uvěřila a poznala Boží lásku, hledala jsem způsob, jak na tuto nekonečnou lásku odpovědět. Dostala jsem touhu sloužit lidem v nouzi a v takové službě jsem viděla odpověď. V roce 2015 se začala jednou týdně scházet skupina mladých lidí, kteří měli stejnou touhu. Modlili jsme se a hledali odpověď na to, co bychom pro lidi bez domova mohli dělat. A v roce 2017 jsme založili „K Srdci“. A světe div se, fungujeme dodnes. Kdybyste nahlédli do nepředvídatelných situací, se kterými se setkáváme, museli byste uznat, že je to zázrak. Přijde mi hezké vidět, že to nestojí na nás.

● *Co tě drží a motivuje v tom pokračovat?*

Společenství, několik neuvěřitelně zapálených lidí, na které se mohu obrátit a spolehnout. Připomínání si, že lidi máš na prvním místě mít rád a ne je měnit. Někteří dobrovolníci od nás i odešli, protože je těžké unést, že mnozí, možná většina lidí, se nezmění. My jim můžeme dát spoustu materiálních věcí... ale to není to, co jim hlavně chybí. To, co můžeme nabídnout, je společenství a dotyk lásky. Po tom toužíme všichni.

Vydávání jídla bezdomovcům, na snímku Lucie Diblíková (vpravo).

Foto: archiv spolek K srdci

● *Jak velký tento projekt je a máš ambici ho někam do budoucna posouvat?*

Spolek „K Srdci“ má aktuálně okolo 45 zaměstnanců, z čehož jen jeden (já :D) nemá za sebou zkušenost ulice. Další podobně velká skupina k nám dochází nahodile. A pak je okolo nás několik dobrovolníků, „neuličníků“.

Ráda bych, abychom se vždy znali jménem. Minulý měsíc jsme se byli inspirovat v Neratově (sídlí tam nezisková organizace Sdružení Neratov, která pomáhá lidem s postižením – pozn. redakce) a nyní zvažujeme založení sociálního podniku. Zvětšování neplánujeme, spíš nás napadá, že by do budoucna mohly vzniknout další spolky v jiných městech. Plánujeme také navštívit papeže a založit chrámový sbor „Acord Street“. Tak nám držte palce – máme někdy tendenci mít velké oči.

● *Máš nějaký zážitek, o který by ses chtěla podělit?*

Tento týden jsme se s manželem Petrem stěhovali. Míra pomoci, které se nám dostalo od našich přátel, byla neskuptečná – jednak od synovců z rodiny pokrevní a jednak od přátel „od Srdce“, té rodiny širší.

● *Co bys poradila lidem, kteří by se chtěli věnovat podobným aktivitám?*

Aby se nebáli. Pokud máte touhu, o které tušíte, že přišla „shora“, pusťte se do toho a té touze bude požeňáno. Mírou vrchovatou, natřesenou, jak si to nejspíš nedovedete ani představit.

Za rozhovor děkuje Marek Srba

1. Dobrovolnická brigáda mladých ve věku 13 až 18 let. Letos se konala v květnu v Lučanech nad Nisou.

„Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny.“

(Mt 5,9)

SLOVO ŽIVOTA

Listopad 2025

Nedávno jedno monitorovací centrum zřízené třemi italskými univerzitami upozornilo, že za jediný rok se na sítích objevilo více než milion nenávislných zpráv. Nejvíce násilí bylo namířeno proti cizincům, Židům, ale zejména proti ženám.

Určitě nemůžeme zevšeobecňovat, ale každý z nás zažil v rodině, v práci, na sportovišti a podobně konfliktní postoje, urážky a antagonismy, které rozdělují a ohrožují společenské soužití. Na globálnější úrovni pak v současné době probíhá na světě 56 ozbrojených konfliktů, což je nejvyšší počet od druhé světové války, s velmi vysokým počtem civilních obětí.

Právě v této souvislosti zaznívají Ježíšova slova více než kdy dříve provokativně, pravdivě a silně:

„BLAHOSLAVENÍ TVŮRCI POKOJE, NEBOŤ ONI BUDOU NAZVÁNI BOŽÍMI SYNY.“

„Každý národ a každý člověk cítí hlubokou touhu po míru, svornosti a jednotě. Navzdory úsilí a dobré vůli se však po tisíciletích historie ukazuje, že nejsme schopni nastolit stabilní a trvalý mír. Ježíš přišel, aby nám přinesl mír, a říká, že to není mír, jaký ‚dává svět‘¹, protože to není jen nepřítomnost války, sporů, rozdělení a traumat. Tím vším ‚jeho‘ mír je, ale zároveň je také něčím mnohem víc. Je plností života a radosti, je celistvou záchranou člověka, je svobodou, spravedlností a bratrstvím v lásce mezi všemi národy.“²

Slovo života na tento měsíc je sedmým z blahoslavenství, kterými začíná Horské kázání (Mt 5-7). Ježíš, který je všechna ztělesňuje, se obrací na své učedníky, aby je učil. Všimněme si, že všech osm blahoslavenství je formulováno v množném čísle. Z toho můžeme usuzovat, že důraz není kladen na individuální postoj nebo osobní ctnosti, ale spíše na kolektivní etiku uskutečňovanou ve skupině.

„BLAHOSLAVENÍ TVŮRCI POKOJE, NEBOŤ ONI BUDOU NAZVÁNI BOŽÍMI SYNY.“

Kdo jsou tvůrci pokoje? Toto „blahoslavenství je nejvíce činné, je vysloveně činorodé. Jeho slovesné vyjádření je obdob-

Ilustrační kresba: Petr Ettler

né tomu, které je použito v prvním biblickém verši o stvoření a označuje iniciativu a pracovitost. Láska je svojí povahou tvůrčí (...) a usiluje o smíření za jakoukoli cenu. Syny Božími jsou nazváni ti, kdo si osvojili umění pokoje a uplatňují jej, vědí, že neexistuje smíření bez darování vlastního života a že pokoj je třeba hledat vždycky a jakkoli. (...) Není to autonomní dílo, výsledek vlastních schopností, nýbrž projev milosti obdržené od Krista, který je naším pokojem a učinil z nás Boží děti.“³

„BLAHOSLAVENÍ TVŮRCI POKOJE, NEBOŤ ONI BUDOU NAZVÁNI BOŽÍMI SYNY.“

Jak tedy žít podle tohoto slova? Především tím, že budeme všude šířit pravou lásku. Pak také tím, že zasáhneme, když je mír kolem nás ohrožen. Někdy stačí s láskou naslouchat až do hloubky znepráteleným stranám a můžeme zahlédnout východisko.

Ne vzdávejme se, dokud nebudou obnoveny vztahy přerušené často kvůli maličkostem. Možná bychom mohli v rámci organizace, sdružení nebo farnosti, ke které patříme, nabídnout konkrétní iniciativy zaměřené na rozvoj většího povědomí o potřebě míru. Ve světě existuje nespočet velkých i malých programů, které v tomto směru fungují: pochody, koncerty, konference, dobrovolnická práce sama o sobě uvádí do pohybu proud velkorysosti, který vytváří mír.

Existují také kurzy výchovy k míru, jako je například „Living Peace“⁴. K dnešnímu dni se projektu účastní více než 2 600 škol a skupin a více než dva miliony dětí, mladých lidí a dospělých na pěti kontinentech je zapojeno do jejich iniciativ. Mezi nimi například házení „Kostkou míru“, která je inspirovaná Chiarou Lubichovou a jejím uměním milovat⁵. Na stěnách kostky jsou napsány věty, které napomáhají budovat vztahy plné míru. A taktéž iniciativa „Time out“, pořádaná po celém světě, kdy každý den ve 12:00 v poledne probíhá chvíle ticha, rozjímání nebo modlitby za mír.

Augusto Parody Reyes a tým Slova života

1. Srov. Jan 14,27.

2. Ch. Lubichová, Slovo života na leden 2004 (Nové město 01/2024, str. 15), taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5); Città Nuova, Roma 2017, str. 709.

3. Papež František, Generální audience, Katecheze o blahoslavenstvích, středa 15. dubna 2020.

4. <http://livingpeaceinternational.org/>.

5. Ch. Lubichová, L'arte di amare (Umění milovat), Città Nuova Editrice, Roma 2005.

Brüllig 2011

Ilustrační kresba: Petr Ettler

„Všechny končiny země uzří spásu našeho Boha!“

(Iz 52,10)

SLOVO ŽIVOTA

Prosinec 2025

Izraelský lid, vyhnaný do babylonského zajetí, přišel o všechno – o svou zemi, o svého krále, o svůj chrám, a tedy i o možnost uctívat svého Boha, toho, který ho v minulosti vyvedl z Egypta.

A hle, hlas proroka oznamuje podivuhodnou zprávu: je čas vrátit se domů. Bůh opět mocně zasáhne a povede izraelský lid zpět přes poušť do Jeruzaléma a svědky této podivuhodné události se stanou všechny národy země:

„VŠECHNY KONČINY ZEMĚ UZŘÍ SPÁSU NAŠEHO BOHA!“

I dnes jsou zprávy plné znepokojivých událostí – lidé přicházejí o práci, zdraví, bezpečí i důstojnost; mladí lidé, jejichž budoucnost především je ohrožena válkou, chudobou způsobenou změnou klimatu v jejich zemích; národy zbavené půdy, míru a svobody.

Tragický scénář planetárních rozměrů, který bere dech a zatemňuje obzor. Kdo nás zachrání před zničením toho, co jsme si mysleli, že vlastníme? Zdá se, že nemáme žádné důvody k naději. Prorokovo poselství je však určeno i nám:

„VŠECHNY KONČINY ZEMĚ UZŘÍ SPÁSU NAŠEHO BOHA!“

Jeho slovo odhaluje Boží působení v osobních i kolektivních dějinách a vyzývá nás, abychom otevřeli oči a vnímali

znamení tohoto plánu spásy. Vždyť už nyní působí v nadšení učitelky pro učení, v poctivosti podnikatele, v čestnosti správce, ve věrnosti manželů, v objetí dítěte, v něze zdravotní sestry, v trpělivosti babičky, v odvaze mužů a žen, kteří se pokojně staví proti zločinu, v přívětivém přijetí společenství.

„VŠECHNY KONČINY ZEMĚ UZŘÍ SPÁSU NAŠEHO BOHA!“

Blíží se Vánoce. Ve znamení bezbranné nevinnosti Dítěte můžeme znovu rozpoznat trpělivou a milosrdnou Boží přítomnost v lidských dějinách a svědčit o ní svými rozhodnutími navzdory světu:

„(...) světu, jako je ten náš, v němž se teoretizuje boj, právo silnějšího, prohnanejšího a bezohlednějšího, a kde se někdy zdá, že vše je ochromeno materialismem a sobectvím, je třeba odpovědět láskou k bližnímu. To je lék, který ho může uzdravit. (...) Je jako vlna božského tepla, která se rozlévá a šíří, proniká vztahy mezi lidmi, mezi skupinami a postupně proměňuje celou společnost.“¹

Podobně jako pro izraelský lid je i pro nás tento čas vhodný k tomu, abychom se vydali na cestu, abychom učinili rozhodný krok směrem k mladým i starým, chudým i migrantům, nezaměstnaným i bezdomovcům, nemocným i vězněným, kteří očekávají gesto péče a blízkosti, svědectví o tiché, ale účinné přítomnosti Boží lásky uprostřed nás.

Hranice, za které máme přinášet poselství naděje, jsou dnes jistě hranice geografické, které se tak často stávají zdi nebo bolestnými válečnými frontami, ale také hranice kulturní a existenciální. K překonání agrese, osamělosti a vyloučení mohou navíc účinně přispět digitální komunity často obývané mladými lidmi.

Jak píše konžský básník Henri Boukoulou: „(...) Ó, božská naděje! Zde, v zoufalém vzlykání větru, se rýsují první věty nejkrásnější milostné básně. A zítřek, to je naděje!“²

Letizia Magri
a tým Slova života

1. Ch. Lubichová, Slovo života na květen 1985, taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5); Città Nuova, Roma 2017, str. 323-324.
2. Srov. AA.VV. Poeti Africani Anti-Apartheid (Afričtí básníci proti apartheidu), I vol., Edizioni dell'Arco, Milano, 2003.

Jen jedno je třeba

Jednu letní neděli bylo v evangeliu čtení o Martě a Marii a v něm věta: „Jen jedno je třeba.“

Toho dne večer byly všechny naše děti vzácně na chvíli u kamarádů. Velmi mě lákalo tento nečekaný čas bez dětí využít pro domácnost, protože bez nich úkony v kuchyni zvládám mnohem rychleji a lépe. Manžel se ale pustil do hledání ubytování na týden dovolené, který se rychle blížil a my jsme ještě neměli rozhodnuto, co s ním.

Hned mi bleskla hlavou věta: „Jen jedno je třeba.“ A jasně jsem věděla, že mám být s manželem. Cítila jsem, že by mu v tu chvíli pomohlo, kdybych vedle něj seděla a říkala k nabídkám svůj názor. Pár hodin před tím jsme totiž zjistili, že jedno ubytování, o kterém jsme uvažovali a které se nám zdálo ideální, je již zarezervované a nedostupné. Proto jsme teď potřebovali najít další možnosti.

I když se mi několikrát vrátila myšlenka, co bych všechno za tuto dobu bez dětí mohla v domě stihnout, snažila jsem se naplno soustředit a upřímně popisovat, jak na mě nabídky apartmánů působí. Než přišly děti, stihli jsme si vytvořit seznam několika možností, které připadaly v úvahu, i když na to původní ubytování úplně nedosahovaly.

Druhý den ráno mi manžel dal z práce vědět, že ubytování, které jsme vnímali jako ideální, se uvolnilo. Hned jsme ho tedy mohli zarezervovat.

Pro mě to byla odpověď na předcházející večer. Když já dám Bohu svou trošku (svůj čas, své soustředění, energii), on se nenechá zahanbit a dá mi vše, co potřebuji.

A ten týden dovolené se opravdu povedl!

M.

Prozřetelnost v ordinaci

Pracuji jako lékař ve své soukromé ordinaci. Během jednoho dne zdravotní sestřička nepozorností znehodnotila dražší zdravotnický materiál. Bojoval jsem v sobě s naštváním a zvažoval jsem, jak zareagovat. Uvažoval jsem, že bych cenu za materiál po ní mohl požadovat, nebo alespoň chtít nějakou spoluúcast na zaplacení.

Nakonec jsem se rozhodl, že to neudělám. Každý může udělat chybu. Jen jsem ji požádal, aby se příště snažila být pozornější.

Když jsem se vrátil k počítači, otevřel jsem mailovou komunikaci a v ní našel novou zprávu od pojišťovny. Oznamovala mi v ní, že nám na firemní účet posílá bonusovou platbu. Uvědomil jsem si, že částka od pojišťovny pokrývá, a dokonce přesahuje cenu materiálu, který jsem nechtěl po sestřičce proplatit.

K.

Hodit starosti na Pána

Než jsem šla spát, přepadaly mě starosti. Vybrali jsme dnes v optice synovi dobré brýle? Nebyly by ty druhé pro něj přece jen lepší? A co ta návštěva osmdesátileté paní? Slíbila jsem kamarádce, že tam s ní půjdu, ale na stejný čas se k nám nahlásil opravář! Co s tím? Byla jsem z toho smutná.

Vzpomněla jsem si na meditaci od Chiary Lubichové, ve které píše: „... házet své starosti na Boha.“ Ted' večer už stejně nic nevyřeším. „Pane, svěřuji ti obě situace.“

Spala jsem klidně. Ráno jsme se se synem domluvili a zavolali do optiky, že chceme brýle vyměnit. K mému překvapení s tím nebyl žádný problém. Během dopoledne se mi také ozvala kamarádka, že jí návštěva staré paní v tomto termínu nevyjde a sama navrhla, že tam pojedeme spolu v dalším týdnu. Vnímala jsem to tak, že Pán mi obě situace pomohl vyřešit.

M.

Ilustrační foto: Antonín Basler

Blízkost – Boží styl

DUCHOVNÍ INSPIRACE

V Hnutí fokoláre již druhým rokem snažíme hlouběji poznat téma „blízkost“, a to z různých úhlů pohledu. Jak říkají autorky knihy *Blízkost, Boží styl v životě a myšlení Chiary Lubichové*¹, z níž postupně přinášíme některé kapitoly, ve spisech Chiary Lubichové „se termín ‚blízkost‘ nevyskytuje, nicméně její život a myšlení jsou poznamenány láskou k bližnímu, která se projevuje v mnoha odstínech blízkosti“.

Jakým pohledem se díváme na svět a na naše spoluobčany na cestě životem? Jedná se o otázku zásadního významu v době, jako je ta naše, poznamenaná polarizací a neshodami, osamělostí a propastí mezi těmi, kteří mají, a těmi, kteří nemají. Nezapomínejme ani na stále více pronikající přítomnost umělé inteligence. Zároveň však roste žízeň po harmonii a pravdě.

„Vše závisí na tom, jak se na věci díváme, a ne na tom, jaké jsou samy o sobě,“ řekl Carl Jung. I když se tento velký průkopník psychoanalýzy vztahoval k duševnímu stavu člověka, Chiara Lubichová by mu přitakala a řekla, že vše závisí na tom, jakým „okem“ se na lidi díváme. Pokud vidíme očima srdce, které jsou očima lásky, nezastavíme se u vnějších projevů, ale uchopíme hlubší realitu, která se skrývá v každém člověku. A z pohledu srdce vychází jednání, kvalita vztahu, *přiblížení se druhému*, blízkost k druhému.

„Blízkost“ (...) je „Božím stylem“, který nám Ježíš přišel odhalit svým životem. A my, když se díváme takovým pohledem, můžeme přispět k tomu, aby se projevila v celé své síle a kráse.

(...)Starat se o trpící, jako dobrý Samaritán; kolik Božích mužů a žen začalo své dílo právě odtud! Od Františka z Assisi po Kateřinu Sienskou a Vincence z Pauly; od Matky Cabrini po Matku Terezu z Kalkaty; od Raoula Follereaua po Alberta Schweitzera.

Stejně tak i Chiara Lubichová. Zasažena světlem Boha, který je Láskou a který každého nesmírně miluje, předává toto světlo co nejvíce lidem a povzbuzuje ty, kteří jsou jí nejbližší: „Nechte, ať láska, kterou vлил do vašich srdcí, zapaluje, vzplane a plná jasu vychází z vašich očí, slov...“², abyste se na každého bližního dívali očima lásky a jednali podle toho.

Probíhá druhá světová válka a město Trident není ušetřeno. Chiara a její první spolupracnice začínají pomáhat chudým s přesvědčením, že rozvíjením lásky vyřeší sociální problémy města. Brzy se však objevuje novinka, obsažená v charismatu, které jí Bůh uděluje jako „lék“ pro dobro mnohých: jednota.

Co to znamená? V projevu z roku 1946 určeném skupině františkánských terciářů s názvem „*Jednota*“ vysvětluje: milovat všechny, protože všichni jsme děti jednoho Otce, všichni jsme jím milováni, všichni jsme byli vykoupeni jeho Synem, všichni máme stejnou důstojnost³.

Tento pohled na bližního je základem Chiařiných zkušeností s blízkostí ke každému člověku, kterého potkala v prů-

Ilustrační foto: Marek Trizuljak

běhu let: politikům, obyvatelům chudinských čtvrtí, králům kmene Bangwa, buddhistickým mnichům, chudým, intelektuálům i dětem.

Je třeba „hledět“ a milovat takto: rozpoznat a zdůraznit poklad, který je v každém člověku, aby se probudila Boží přítomnost, někdy skrytá, ale vždy přítomná v každém z nás. A tak v průběhu času přispívat k bratrství a jednotě lidské rodiny.

To je dobrodružství, které prožila Chiara osobně a s Hnutím fokoláre neboli „Dílem Mariiným“, které Bůh skrze ni započal. Dílo Mariino: jméno, které odkazuje na Matku *par excellence*, jež je více než odbornicí na blízkost a sounáležitost. Někomu možná neuniklo, že název knihy odkazuje na výraz, který je drahý papeži Františkovi. Několikrát spatřil v „blízkosti, soucitu a něžnosti“ Boží styl. Tato „pravda“ charakterizuje jeho službu a ovlivňuje dnešní církev, která nevymáhá, ale spíše miluje, je nablízku každému člověku a přijímá „milosrdné“ zejména ty, kteří trpí. Encyklika *Fratelli tutti*, která je vodítkem pro tuto práci, je toho symbolem.

KDO JE MŮJ BLIŽNÍ? V SOULADU S PÍSMEM SVATÝM

Dva starší lidé v horkém dni: jeden sedí ve stínu, druhý je chráněný stanem. Muž zvedne oči a uvidí přicházet tři neznámé pocestné. S velkou starostlivostí jim běží naproti

a znepokojen jejich únavou jim nabízí čerstvou vodu a jídlo, aby je posilnil. Nechá zabít mladé tele, aby jim nabídl to nejlepší, co má. Žena mezitím ve stanu připravuje chutné placky (Gn 18,1-15). Tato epizoda, symbolizující Abrahamovu zkušenost u dubů v Mamre, zůstává příkladem vynikajícího přijetí a blízkosti vůči všem. Exegeti se shodují, že přijetí tří neznámých lidí otevřelo Abrahama pro setkání s Bohem. I Chiara Lubichová, která po léta sloužila bližním, neváhá prohlásit: „Milovat bratra pro nás znamená najít Boha; jít ‚cestou bratra‘ znamená dostat se k Pánu.“⁴

Vraťme se však k počátkům jejího příběhu. Narodila se a vyrůstala v prostředí křesťanské tradice, a tak pravděpodobně od dětství znala zásadu: „Miluj svého bližního jako sám sebe“, která se objevuje ve všech třech synoptických evangeliích (srov. Mt 22,39; Mk 12,31; Lk 10,27). Bylo to – jak se dá předpokládat – běžné rčení, i ve variantách takzvaného „zlatého pravidla“: „Jak chcete, aby lidé dělali vám, tak i vy dělejte jim“ (Lk 6,31; srov. Mt 7,12), které se dodnes často vyskytuje na dekorativních obrázcích v domácnostech. I když se lidová víra často omezovala na pobožné praktiky⁵, láska k bližnímu byla v tridentském povědomí té doby zavedenou normou chování.

Mladá Chiara si však nedokázala představit, že toto pravidlo bylo více či méně explicitně přítomno ve všech velkých náboženských tradicích. Sama to však zdůraznila, když v následujících letech potkala lidi patřící k velkým náboženstvím. Na základě tohoto společného základu jim sdělovala specifika křesťanské lásky s novým světlem, které přijala od Boha.

Ale co je charakteristické pro křesťanskou lásku? A jaké nové světlo na ni vrhlo charisma jednoty?

Dvě velké otázky, na které zde nemůžeme dát vyčerpávající odpověď. Podívejme se spíše na soulad počáteční zkušenosti Chiary a jejích společnic s evangeliem, když uprostřed válečných útrap chodily k chudým, aby je povzbudily konkrétní láskou.

Novinářce France Zamboniové Chiara vypráví, že v prvním fokoláře v Tridentu se snažily žít evangelium, aniž by ho rozměňovaly: „Miluj svého bližního jako sám sebe“ (Mt 22,39). Ježíš řekl: ‚jako sám sebe,‘ tedy ne méně máme milovat každého bližního. A hned v krytech bylo mnoho příležitostí, jak je uvádět do praxe: jednoho utěšovat, druhému dodávat odvalu, pomáhat dovést děti domů atd.“ A poté, co připomněla zlaté pravidlo „Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, tak jedněte vy s nimi“, pokračuje: „Bombardované město bylo plné lidí bez přístřeší, hladových, nemocných, zmrzačených a chudých. A my, hned jakmile přestal poplach, jsme běžely, abychom se staraly, o koho jsme mohly.“⁶ Chiara se tedy chovala tak, že byla blízko těm, kteří trpěli, s výslovným odkazem na Ježíšova slova.

Příkaz „Miluj svého bližního jako sám sebe“ má, jak dobře víme, své kořeny v židovské tradici, přesněji ve Starém zákoně. V evangeliu Ježíš v odpovědi na otázku, které přikázání je největší, výslovně odkazuje na Mojžíšův zákon, který jeho posluchači znali: „Miluj Hospodina, svého Boha, z celého svého srdce a z celé své duše (...) a svého bližního jako sám sebe“ (srov. Dt 6, 5 a Lv 19,18).

V Písmu je tedy jasná zmínka o povinné blízkosti, i když – jak upozorňují exegeti – v tom kontextu se „bližním“ rozuměla osoba ze stejného kmene, s nímž měl člověk rodinné vztahy,

a nikoli jakákoli osoba, jak to chápeme dnes. Příkázání však nevyklučovalo blízkost k ostatním a ve Starém zákoně najdeme příklady blízkosti, které přesahují hranice rodiny nebo klanu, jako je přijetí a péče o hosty a cizince.

Je třeba poznamenat, že Chiara v uvedeném rozhovoru klade důraz na míru lásky k bližnímu, kterou požaduje Ježíš: milovat „jako sám sebe“. Je to míra, kterou mohou všichni pochopit, protože všichni znají své srdce, všichni vědí, jak by chtěli, aby se k nim ostatní chovali a milovali je. I kdybychom v určitých okamžicích ztráceli sebeúctu, v hloubi srdce bychom vždy chtěli být uznáváni a milováni.

O několik let později, při analýze významu výrazu „jako sám sebe“, v projevu proneseném u příležitosti udělení jednoho čestného doktorátu, Chiara spojuje tento výraz s psychologickou zkušeností mezilidských vztahů: „Jediný vztah s druhým, který není založen na násilí nebo ovlivňování, ale který uznává a respektuje jeho ‚osobu‘ jako transcendentní bytost, je ‚milovat ho jako sám sebe‘, protože moje láska nejen potvrzuje jeho odlišnost ode mě, jeho rovnost se mnou, jeho transcendentnost jako moje, ale také ‚utváří‘ mě samotnou.“⁷

Skutečnost, že Chiara a její první spolupracnice v bolestných okolnostech druhé světové války věnovaly svou pozornost především chudým, je v dokonalém souladu s doporučeními, která nacházíme jak ve Starém, tak v Novém zákoně.

Pro lid Smlouvy je jasné, že prvními bližními, které je třeba milovat, jsou potřební a trpící: sirotci a vdovy, cizinci. Kolikrát Bůh Izraele prostřednictvím svých proroků připomíná svému lidu, že si přeje lásku více než oběti a dary! Péče o ně „je skutečným refrémem“, komentuje papež František, který najdeme v Deuteronomiu, Levitiku, v Desateru... až po Ježíše.⁸ A dá se říci, že se stal opakujícím se tématem i v učení

papeže, který neúnavně připomíná, že trpící jsou prvními adresáty naší lásky. Ale k tomu se vrátíme později.

Judith Povilus a Lida Ciccarelli
(úvodní a první kapitola, redakčně kráceno)

1. Ch. Lubich, *Vicinanza, lo stile di Dio nella vita e nel pensiero di Chiara Lubich (Blízkost, Boží styl v životě a myšlení Chiary Lubichové)*, a cura di Judith Povilus, Lida Ciccarelli, Città Nuova, Roma 2024.
2. C. Lubich, *Lettere dei primi tempi (1943-1949). Alle origini di una nuova spiritualità (Dopisy z prvních dob /1943-1949/. U počátků nové spirituality)*, a cura di F. Gillet e G. D'Alessandro, Città Nuova, Roma 2010, str. 141-143: 142 (dopis ze 6. listopadu 1947), v češtině Nové město 6/2011, str. 19.
3. Ead., *L'unità e Gesù Abbandonato*, Città Nuova, Roma 1984, str. 26-32 (původní text z 2. prosince 1946).
4. C. Lubich, *Conversazioni in collegamento telefonico (Rozhovory v telefonickém spojení)* (Opere di Chiara Lubich 8/1), a cura di M. Vandeleene, Città Nuova-Centro Chiara Lubich, Roma 2019, str. 121-123.
5. Cf. N. Carella, *Silvia prima di Chiara (Silvia před Chiarou)*, Città Nuova, Roma 2014, p. 133. Cf. C. Lubich, *La Parola che rinnova*, Città Nuova, Roma 2008, pp. 15-16.
6. Ch. Lubichová, *Dobrodružství jednoty. Interview Franky Zamboniové*, Nové město, Bratislava 1992, str. 49-50.
7. Ch. Lubichová, přednáška pronesená při příležitosti čestného doktorátu v oboru psychologie, Malta, 26. února 1999, srov. Nové město 5/1999, str. 17. V tomto kontextu se pod pojmem „transcendentní bytost“ rozumí ta vlastnost jedince, která přesahuje pouhé hmotné bytí.
8. Papež František, *Dívat se srdcem, Ranní meditace v Domě sv. Marty*, 19. září 2017.

Slovenský kněz na Sibiři

DUCHOVNÍ INSPIRACE V PRAXI

„Nejde ani tak o množství věřících, ale o věrnost. A ta je na Sibiři často obdivuhodná,“ říká P. Melichar Repka.

Foto: archiv Melichara Repky

Když bylo v roce 1980 otevřeno v Praze mužské fokoláre, stal se Melichar Repka jedním z jeho členů. V devadesátých letech pocítil své povolání ke kněžství a vrátil se na Slovensko. Od počátku cítil, že by jako kněz měl sloužit v Rusku a nyní je tam již tři desetiletí. Přináší naději tam, kde jsou farnosti roztroušené jako ostrovy, mše se slaví v obyvácích a přežít zimu není samozřejmost.

● Jak se zrodilo vaše rozhodnutí jít na misií do Ruska?

Nikdy by mě nenapadlo, že skončím v Rusku. V Hnutí fokoláre jsem složil věčné sliby a myslel jsem si, že jsem našel své místo. A najednou – z ničeho nic – se ve mně zrodila touha být knězem a jít do misií do Ruska. I když na začátku to vypadalo tak, že půjdu do Afriky, nakonec tam moje přítomnost nebyla potřebná. A krátce na to nastal jeden moment, kdy jsem s jistotou pochopil, že mě Bůh chce právě v Rusku.

● Můžete nám tuto událost přiblížit?

Přežil jsem autonehodu, po které bych tu už podle všeho neměl být. V zatáčce jsem dostal smyk, narazil do stromu, auto se převrátilo a klouzalo po střeše. Policista, který přijel, jen suše poznamenal: „Řidič musí být mrtvý.“ Já jsem ale stál vedle něho. První myšlenka byla: „Pane, proč ještě žiju?“ Odpověď zněla jasně: „Abys jel do Ruska.“ Napsal jsem Chiaře Lubichové, zakladatelce Hnutí fokoláre, a ona souhlasila. Tehdy jsem pochopil, že ta touha nebyla moje, ale Boží.

● V Rusku jste začínal - dalo by se říct - na zelené louce?

Nezačínal jsem úplně od nuly. Spojil jsem se se slovenským knězem Petrem Fidermakem, který už působil v Kaliningradu. Po ukončení teologie v Banské Bystrici jsem byl vysvěcený přímo na Sibiři. Místní biskup v tom viděl silný symbol - v zemi, kde desetiletí neviděli kněžské svěcení, to bylo gesto naděje pro věřící.

● Kde jste začal potom působit?

První roky jsem strávil v Novosibirsku, kde jsem působil sedm let. Potom jsem sloužil v Omsku a Tumeni, kde jsem strávil dohromady dvanáct let. Posledních deset let působím ve městě Išim. Celkem jsem v Rusku už téměř tři dekády. Je to život plný výzev - od extrémního počasí po logistické a kulturní bariéry - ale s jistotou, že je to Boží plán.

● Potvrdilo se vám, že jste na správném místě?

Ano, úplně jasně. Když máte vnitřní jistotu, že konáte Boží vůli, problémy - ať už mráz, únava, nebo osamělost - vás nezlomí. Spiritualita Hnutí fokoláre, zvláště postava Ježíše opuštěného, mi dala sílu přijmout každou náročnou chvíli. Když prožíváte Ježíšovu opuštěnost, strach mizí. Každý kříž se stává příležitostí říct: „Ano, Ježíši, přijímám tě.“ V tom je obrovská síla.

● Jak jste budoval vztahy s místními, navzdory odlišné kultuře?

Vztahy vznikaly postupně, v každém městě jinak. V Novosibirsku jsem se věnoval dětem a mládeži, často z dětských domovů. Biskup měl starý dům v přírodě, který jsme přebudovali na chatu. Víkendy s dětmi z farnosti a dětských domovů byly malým zázrakem, hlavně v době, kdy 90 % mladých na perifériích bojovalo s drogami. Drogy byly všude, dokonce i ti, kteří měli proti nim zasahovat, byli do obchodu zapojení. Každé setkání, kam jsme mohli přinést naději, bylo vítězstvím. V jiných městech jsem se zaměřoval na farnosti, kde se mše slavily po domech. Víra tam přežila díky rodinám, které ji udržely i během komunismu.

● Jak vypadá služba kněze na rozlehlém území Sibiře?

Když jsem působil v Omské oblasti, měli jsme farnost velkou jako dvě Slovenska - a na to jsme byli jen dva kněží. Nyní jsem ve městě Išim a moje farnost má rozlohu přibližně jako polovina Slovenska. Mám tři registrované farnosti s kostely. Kromě toho navštěvuji mnohá menší společenství - většinou do třiceti lidí. Mše slavím od pátku do středy v rodinných domech - věřící se zorganizují, zavolají mě a já přijedu.

● Dokážete si v takovém intenzivním nasazení ve službě najít čas na oddych?

Je to téměř nemožné. Po deseti letech mám první dovolenou, protože kněží je málo a vzdálenosti jsou obrovské.

● **Jaký je největší problém, kterému čelí lidé na Sibiři?**

Alkoholismus. Lidé alkohol používají, aby utekli před bolestí, odpovědností, před životem samotným. Když slyší už děti modlit se: „Pane, prosím, ať můj otec přestane pít,“ láme mi to srdce. Často mi volají z odlehlých vesnic, abych nejezdil na mši, protože otec je doma opilý. Ale viděl jsem i zázraky – muže, který přestal pít, začal chodit na mše a pomáhat ostatním. Evangelium tam znamená být s lidmi – usmívat se na ně, naslouchat jim. To vrací chuť žít.

● **Více než 75 % manželství v Rusku končí rozvodem. Co se pod tento výsledek podepisuje?**

Kromě alkoholu je to duchovní prázdnota a nedostatek odpuštění. Lidé podléhají hněvu a pýše a přestávají komunikovat. Ticho po hádce je plné výčitek, ne pokoje. Bez dialogu a lásky se vztahy rozpadají. Ve fokoláre jsem se naučil, že jednota ve společenství brání zlu. Pokud odpouštíme a milujeme, ďábel nemá šanci. Bůh nám dá sílu, pokud s ním spolupracujeme v tom, co nás spojuje. Pokud totiž reagujeme na dobré vnuknutí, Bůh udělá „zbytek“. Pokud ho však nezachytíme, Bůh si najde někoho jiného.

● **Jak se můžeme naučit být citliví k Božím podnětům?**

Musíme být v neustálé blízkosti s Bohem – proměňovat vše, co děláme, v modlitbu. Ježíš neřekl, abychom se modlili jednou denně, ale neustále. A toho lze dosáhnout pouze tím, že vše, co děláme – práci, vaření, schůzky – proměníme v modlitbu. Tímto způsobem se staneme citlivými k vnitřnímu hlasu a jemným pohybům v srdci. Je důležité neotálet – dobrá myšlenka může být odpovědí na něčí tichou modlitbu. Čím více žijeme s Bohem, tím lépe chápeme, kdy mluvit, kdy mlčet, komu pomoci.

● **Můžete uvést konkrétní příklad Božího vnuknutí?**

Jednou se mi stalo, že mi známý vyprávěl o rodině s dětmi, které držely bezlepkovou dietu. Napadlo mě, že bych jim mohl poslat nějaké potraviny. Požádal jsem ho o adresu, ale papír ležel na mém stole a já ho málem vyhodil. Nakonec jsem však koupil krabici bezlepkových výrobků a poslal jim ji. Teprve později jsem se dozvěděl, že balíček dorazil ráno poté, co se rodiče této rodiny modlili. Po zádech mi přeběhl mráz – stačilo tak málo, abych to neudělal. Kolik takových inspirací jsem promarnil? Od té doby vím, že když mě napadne něco dobrého, musím okamžitě jednat.

● **Mnoho lidí si Sibiř stále spojuje s temnou minulostí gulagů. Jak se**

lidé v Rusku vyrovnávají s touto kapitolou historie?

Záleží to velmi na generaci. Starší lidé si stále pamatují nebo alespoň znají příběhy svých rodičů a prarodičů. Pamatují si hlad, zimu a masové vyvražďování. Mladší generace o tom však téměř nic neví. Propaganda byla za komunismu velmi silná. O represích se ve školách nemluvilo. A dnes tomu není jinak...

● **Máte na mysli rusko-ukrajinskou válku, nebo jak se říká, speciální vojenskou operaci?**

Spíše mám na mysli to, jak se změnilo vnímání celé situace. Zpočátku to pro mnoho lidí v Rusku nebyla přímá realita. Zlom nastal v momentě, kdy začala mobilizace a do země se začaly vracet rakve. Tehdy si mnozí uvědomili, že se jich tato situace přece jen bytostně dotýká.

● **Slovenský pohled na dnešní Rusko je velmi polarizovaný - pohybuje se od obdivu po strach a nenávisť. Jak vnímáte tuto polaritu?**

Rusko není jen politika, propaganda a válka. Rusko jsou především lidé. Mnozí jsou zmateni a zraněni současnou situací, někteří ztratili své blízké. Jsou to obyčejní lidé, kteří touží po míru, pravdě a důstojném životě.

● **Zažil jste někdy chvíle, kdy jste byl na pokraji svých sil - psychicky, fyzicky nebo duchovně - a přemýšlel jste o návratu domů?**

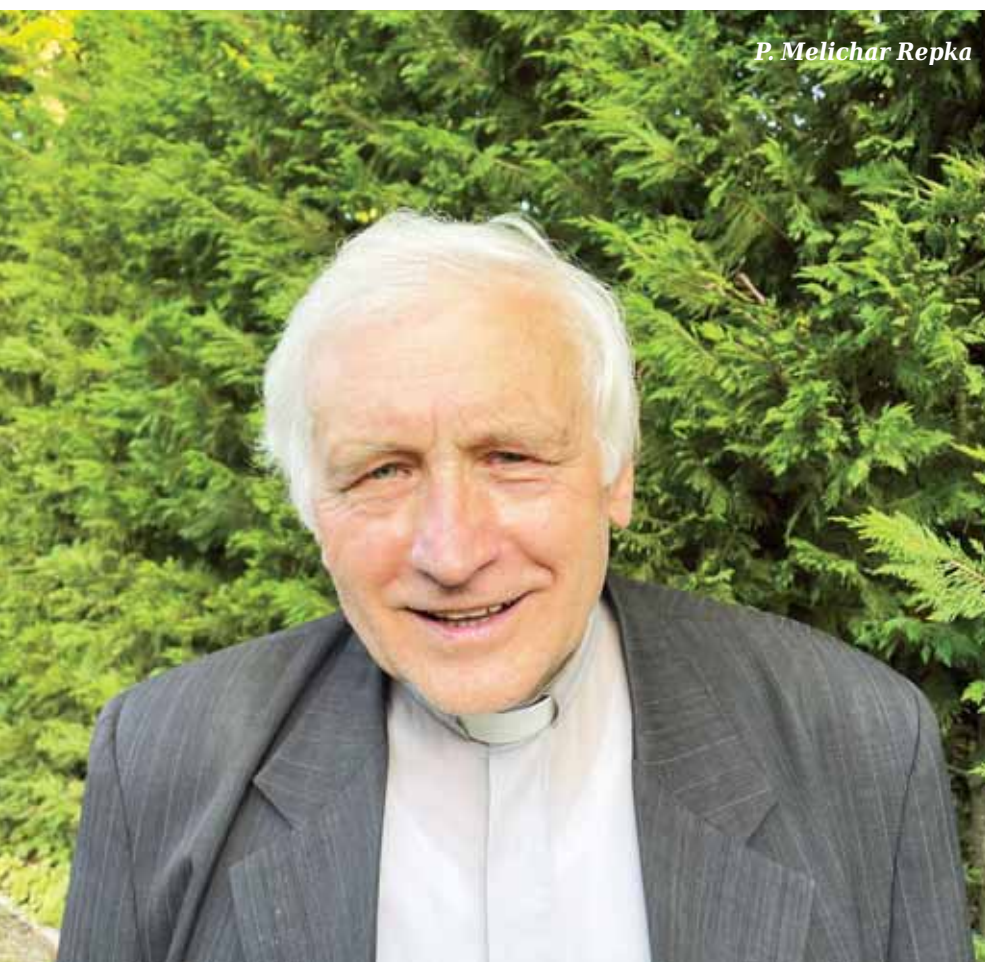
Musím říct, že ne. Problémy byly, jsou a budou. Když je však člověk přesvědčen, že ho tam poslal Bůh, vnímá takové pochybnosti spíše jako pokušení. Realita Ježíšovy přítomnosti uprostřed nás je tak dostupná, že ji mohu vytvořit s jakoukoli skupinou.

● **Má vaše mise ještě stále co přinést? Co byste chtěl, aby po vás zůstalo?**

Věřím, že ano. Dokud jsou zde lidé, kteří hledají Boha a touží po jeho blízkosti, má moje mise smysl. Nejde o velká čísla, ale o věrnost. Věřím, že po mně zůstane přítomnost církve tam, kde by to před lety možná nikdo nečekal. A možná také svědectví, že když Bůh volá, stojí za to mu důvěřovat.

*Za rozhovor děkuje Mária Kostyálová
Převzato ze slovenského Nového mesta (redakčně kráceno)*

1. Celý rozhovor najdete na <https://nm.sk/slovensky-knaz-na-sibiri-mal-som-byt-uz-mrtvy-ale-boh-mal-iny-plan-rozhovor/>

P. Melichar Repka

Foto: Djurí Ramáč

Synodální proces v nejdůležitější fázi

NA CESTĚ SYNODALITY

GENERÁLNÍ SEKRETARIÁT SYNODY

POKYNY PRO REALIZAČNÍ FÁZI SYNODY

2025 - 2028

Sekretariát synody vydal v červenci letošního roku triadvacetistránkový dokument pod názvem: **Pokyny pro realizační fázi synody 2025-2028.**

Než se podíváme na stránky nového dokumentu, připomeňme si slovy kardinála Maria Grecha, generálního sekretáře synody, co vlastně znamená být synodální církví:

„Jednoduše řečeno, synodální církev je duchovněji církví. Existuje pokušení, abychom církev proměnili v nevládní organizaci, jak zdůrazňuje Svatý otec. Církev je Kristovo tělo a duší této církve je Duch Svatý. Synodální církev je pozváním pro Boží lid, aby přijal přítomnost Ducha Svatého, který je hlavním aktérem tohoto synodálního procesu. Pozvání do synodální církve pro mě znamená dát více prostoru Duchu

Svatému. Klíčovým slovem v tomto jednoduchém procesu je vlastně rozlišování, co Duch Svatý dnes církvi sděluje? (...) Když se setkáváme, abychom diskutovali a naslouchali, nejsou to čistě lidská setkání. Musíme vyzvat Ducha Svatého a naslouchat Božímu slovu. Jinak by církev byla naším projektem, ale církev není naše. Církev patří Ježíši Kristu.“¹

Synoda o synodalitě tedy neskončila. Co nás čeká v příštích letech a v jaké konkrétní fázi synodního procesu se nacházíme? V říjnu roku 2021 slavnostně zahájil papež František synodální proces, jehož první fází bylo naslouchání. Mnozí z nás jsme ho prožili ve farnostech a diecézích a spolu s námi křesťané na celém světě. Druhá fáze patřila rozlišování, kdy se ve dvou generálních synodních shromáždě-

ních sešli v roce 2023 a 2024 ve Vatikánu biskupové a účastníci z řad laiků, kněží, jáhnů. Skrze společnou modlitbu, společné naslouchání Božímu slovu a konverzaci v Duchu Svatém se snažili zachytit to, k čemu zve Duch Svatý celou církev dnes. Výsledkem Rozlišování je Závěrečný dokument Synody o synodalitě, který papež František svým podpisem přičlenil k učitelskému úřadu církve. Jeho text je proto pro nás nejen inspirující, ale i směrodatný. Nyní se nacházíme ve třetí fázi - **realizační**. Kardinál Mario Grech ji v jednom komentáři označil za nejdůležitější.

Dokument „Pokyny pro realizační fázi synody“ přehledně shrnuje, jak tato třetí fáze proběhne. Její konkrétní kroky člení do následných časových úseků:

- červen 2025 až prosinec 2026: implementace v místních církvích a jejich uskupeních;
- první pololetí 2027: hodnotící shromáždění v diecézích a eparchiích;
- druhé pololetí 2027: hodnotící shromáždění v národních a mezinárodních biskupských konferencích, ve východních hierarchických strukturách a v dalších uskupeních církvi;
- první čtvrtletí 2028: hodnotící kontinentální shromáždění;
- říjen 2028: církevní shromáždění ve Vatikánu.

Text *Pokynů*, který je adresován celému Božímu lidu, tedy nám všem, odpovídá na základní otázky:

- 1. Co je to fáze realizace a jaké jsou její cíle?**
- 2. Kdo se účastní realizační fáze? Jaké jsou jeho úkoly a odpovědnost?**
- 3. Jak používat Závěrečný dokument v realizační fázi?**
- 4. Jakou metodou a jakými nástroji postupovat ve fázi realizace?**

Protože tato fáze opět probíhá v církvi na celém světě, rozhodl papež František a následně potvrdil papež Lev, že celý proces bude doprovázet Generální sekretariát synody. Záměrem sekretariátu je „napomoci tomu, abychom měli všichni na zřeteli především jednotu církve „a vytvářeli soulad mezi realizací dokumentu v odlišných církevních prostředích“, aniž by byla jakkoli omezena odpovědnost jednotlivých místních církvi. **Cílem realizační fáze je vyzkoušet nové postupy a nové struktury, které přispějí k synodálnímu životu církve.** Tato etapa je také **živnou půdou pro výměnu darů, která**

upevňuje společenství místních církví v rámci jediné církve. „Žijeme ve světě, který se zmitá v nekonečné spirále násilí a válek a stále obtížněji vytváří prostor pro setkání a dialog zaměřené na hledání společného dobra a míru. Svět naléhavě potřebuje církev, která dokáže být v Kristu „jakoby svátostí neboli znamením a nástrojem vnitřního spojení s Bohem a jednoty celého lidstva.“ (srov. *Lumen gentium*, č. 1; srov. Závěrečný dokument *Idále ZD*, č. 56)

Zodpovědným za synodní proces v každé diecézi je její **diecézní biskup**. Je na něm, aby proces zahájil, oficiálně stanovil jeho časový harmonogram, doprovázel jeho průběh a také potvrdil jeho výsledky. Biskupové jsou povoláni k tomu, aby podněcovali a podporovali účast všech členů Božího lidu, který jim byl svěřen, na synodálním procesu. Během předchozích etap se ukázala jako velice cenná práce **diecézního synodálního týmu**. Jednotliví diecézní biskupové proto z řad kněží, jáhnů, laiků, řeholníků jmenují členy týmu.

Výchozím textem pro realizační fázi je **Závěrečný dokument**. Je nezbytné dbát na jeho znalost zejména u členů synodálních týmů a těch, kdo jsou na různých úrovních, tedy třeba i ve farnostech, povoláni k provázení realizačního procesu. Čtení Závěrečného dokumentu musí být především provázeno a živeno společnou i osobní modlitbou, zaměřenou na Krista - učitele v naslouchání a v dialogu (srov. ZD, č. 51), a otevřeno působení Ducha Svatého; abstraktní analýza textu nepostačí. **ZD je vnitřně ucelený text, který v sobě obsahuje vlastní vnitřní dynamiku.** Ta je výsledkem dlouhého procesu na-

slouchání, srovnávání a rozlišování. Nelze jej tedy považovat za soubor pokynů k různým tématům, kterých se lze chopit bez ohledu na souvislost, v níž jsou formulovány. Nemohli bychom tak dostatečně proniknout jejich význam a nevedly by ke správnému uplatňování v praxi.

Zkušenost celého synodálního procesu ukázala, jak důležité je mít k dispozici metodu vhodnou pro zpracování jednotlivých témat. Při stavbě synodální církve se obsah a metoda velmi často shodují: setkávání a dialog jako bratři a sestry v Kristu nad otázkou, jak lépe žít synodální rozměr církve, je zkušeností synodální církve, která otevírá lepší pochopení daného tématu. **Sy-**

nodální metoda se tedy neomezuje na řadu technik řízení setkání, ale je duchovní a církevní zkušeností, která zahrnuje růst v novém způsobu bytí církví, zakořeněném ve víře, že Duch Svatý uděluje všem pokřtěným své dary, počínaje *sensus fidei*² (srov. ZD, č. 81). K nástrojům patří například konverzace v Duchu Svatém, církevní rozlišování.

Jak připomíná ZD v bodě 85, **církevní rozlišování vyžaduje přispění různých odborností a kompetencí** pro hlubší pochopení kontextu a jasnější identifikaci toho, co je v sázce. Jelikož ve fázi realizace bude nutné dospět ke konkrétním rozhodnutím s ohledem na obnovu praktik a struktur, **rozhodovací procesy v této věci musí být plně církevní, s uznáním zvláštní funkce autority, zejména diecézních nebo eparchiálních biskupů, kteří jsou primárně odpovědní za společenství v církvích, které jim byly svěřeny, i mezi církvemi.**

Celé znění dokumentu *Pokyny pro realizační fázi Synody* lze nalézt na stránkách České biskupské konference v sekci Dokumenty a současně na oficiálních stránkách Synody www.synod.va.

Hana Pohořalá

Z evropského synodálního setkání v Praze, únor 2023.

Ilustrační foto: Anička Guthrie, Člověk a Víra.

1. Rozhovor s generálním sekretářem Synody o synodalitě (Rozhovor pro EWTN 26. 5. 2023).
2. *Sensus fidei*, smysl pro věci víry, vyjadřuje osobní schopnost věřícího ve společenství církve rozeznat pravdu víry.

První oficiální setkání papeže Lva s Hnutím fokoláre

Z Hnutí FOKOLÁRE

Papež Lev povzbudil Hnutí fokoláre, aby pokračovalo v práci pro mír a ekumenický a mezináboženský dialog.

Papež Lev XIV. přijal 26. září Margaret Karramovou a Ješúse Morána, prezidentku a spoluprezidenta Hnutí fokoláre. Následující den během mezinárodní telekonference Fokoláre podali zprávu o soukromé audienci.

Margaret Karramová řekla: „Byla to skutečně první audience u papeže Lva. A byla to mimořádná milost, která v našich srdcích zanechala velkou radost. Přivítal nás okamžitě s velkou vřelostí. Chtěli jsme opravdu vyjádřit veškerou lásku, blízkost a náklonnost Hnutí z celého světa. (...) Řekli jsme mu, že cítíme vděčnost a soulad s jeho pontifikátem, zejména pokud jde o mír a společenství: skutečnosti, které jsou tak zásadní v charismatu jednoty.“

Prezidentka a spoluprezident Fokoláre představili papeži Lvovi dva příklady iniciativ, které ukazují závazek Hnutí pro mír. Jedním z nich je *Fórum udržitelného míru*, které se nedávno konalo ve Washingtonu, D.C. a kterého se zúčastnilo více než 90 organizací. V současné době probíhá proces vytváření „sítě sítí“ a spuštění platformy, která podporuje mírové iniciativy na místní úrovni.

Další představenou iniciativou byl *Living Peace*, mezinárodní projekt, jehož cílem je poskytovat vzdělávací zdroje a postupy pro výchovu mladých lidí k životu pro mír. K dnešnímu dni se k tomuto projektu připojilo více než 1 700 škol a skupin a do těchto iniciativ je zapojeno více než milion dětí, mladých lidí a dospělých po celém světě.

Papežovi Lvovi byla představena *kostka míru*, která se používá v programech *Living Peace*, a „time out“ -

minuta ticha, reflexe nebo modlitba za mír - která se dodržuje po celém světě v poledne podle jednotlivých časových pásem.

Ješús Morán pokračoval: „Čas utekl jako voda. Vešli jsme tam v 11:05 a odešli přesně v 11:43. Věděli jsme, že máme půl hodiny, takže jsme zůstali o něco déle. (...) Je to člověk s neuvěřitelnou schopností naslouchat a vyzařuje z něj velký klid a pokoj. (...)“

Mluvili jsme také o našem dialogu, o všech dialozích - v rámci katolické církve, v ekumenickém a mezináboženském prostředí, s těmi, kteří nemají konkrétní náboženskou víru a s kulturou. Papež zdůraznil význam společenství mezi církevními hnutími v církvi. (...)

Řekli jsme mu, že v Hnutí je více než tisíc lidí [křesťanů z nekatolických denominací], kteří jsou aktivní v různých odvětvích Díla Mariina. Je to velmi důležitá a silná přítomnost a je to jedna z našich charakteristik.“

Margaret Karramová uzavřela: „Vytvořil se takový bratrský vztah. On zná naše Hnutí, ale byla to příležitost, aby se dozvěděl něco víc o tom, co děláme. A nakonec jsme ho ujistili, že se opravdu chceme zavázat žít pro církev, ve službě církvi, a zejména ho ujistit o našich modlitbách za jeho misi/poslání. A pak jsme se zeptali: ‚Vaše Svatosti, můžeme požádat o vaše požehnání pro celé Hnutí?‘ (...) A on odpověděl: ‚Samozřejmě.‘ (...) A nakonec nám řekl: ‚Děkuji vám za to, kým/čím jste a co děláte.‘“

Matteo Pota

Převzato z www.focolaremedia.com

Foto: © Vatican Media

Od slov k činům

Z Hnutí FOKOLÁRE

Foto: © Javier García - CSC Audiovisivi

Papež Lev XIV. při zahájení konference Raising Hope for Climate Justice (Nová naděje pro klimatickou spravedlnost) v Centru Mariapoli v Castelgandolfu u Říma ve svém projevu vyzval k péči o náš společný domov a k přechodu od slov k činům. Zdůraznil výzvu papeže Františka, otce encykliky Laudato si', k „ekologické konverzi“ nás všech, k přechodu od shromažďování údajů na papíře k „srdci“ a k tomu, abychom nebyli hluiš k „volání Země a chudých“. V návaznosti na svého předchůdce papež Lev XIV. opakuje naléhavost péče o Zemi.

Konferenci s mezinárodní účastí ve dnech 1. až 3. října 2025 zorganizovalo hnutí Laudato si' ve spolupráci s Dikasteriem pro integrální lidský rozvoj, mezinárodní charitativní organizací, katolickými organizacemi zabývajícími se sociální spravedlností, Mezinárodní unií generálních představených řeholů, Hnutím fokoláre a Aliancí církevních sítí. Konference se zúčastnilo více než tisíc lidí, včetně představitelů ze světa víry, vědy a politiky.

DOPAD ENCYKLIKY LAUDATO SI'

Papež zahájil svůj projev spontánním prohlášením, ve kterém se obrátil na publikum: „Skutečnými hrdiny jste vy, kteří společně pracujete na tom, aby se něco změnilo!“ Toto prohlášení odkazovalo na předcházející vyhlášení Arnolda Schwarzeneggera, bývalého guvernéra Kalifornie a současného prezidenta Schwarzeneggerova in-

Margaret Karramová, prezidentka Hnutí fokoláre, při konferenci řekla: „Jsem přesvědčena, že jediným způsobem, jak dosáhnout trvalé změny, je zvolit lásku jako vodítko našeho ekologického jednání. V encyklice Laudato Si' se slovo láska objevuje sedmdesátkrát! Je to silný signál, který nás všechny vybízí k tomu, abychom se vydali na tuto cestu. Je to výzva k přechodu od autentického lidského bratrství – jaké jsme zažili v těchto dnech – k bratrství kosmickému.“

stitutu pro státní a globální politiku, jednoho z řečníků na slavnostní ceremonii.

Ve svém projevu Schwarzenegger řekl, že se cítí „poctěn“ tím, že je v blízkosti papeže, „akčního hrdiny, skutečného hrdiny“. Papež dále připomněl dopad encykliky Laudato si', která překročila hranice církve a na všech kontinentech inspirovala akce, které pomáhají nejen planetě, ale také chudým a vyloučeným, kteří jsou často prvními oběťmi klimatické krize.

Její vliv se projevil na mezinárodních summitech, v oblasti ekumenismu a mezináboženského dialogu, v ekonomice a podnikání, stejně jako v teologických a bioetických studiích. Pojem „péče o náš společný domov“, se stal součástí akademických, vědeckých a politických debat.

VÝZVY, KTERÉ JSOU DNES JEŠTĚ AKTUÁLNĚJŠÍ

Lev XIV. v projevu zmínil několik pasáží z encykliky: analýzu stavu životního prostředí a z ní vyplývající návrh „paradigmatu integrální ekologie“. To vše doprovází naléhavá výzva k dialogu, abychom jako rodina mohli řešit problémy Země.

„Děkujeme našemu nebeskému Otci za tento dar a odkaz papeže Františka! Jedná se o skutečné výzvy, které jsou dnes ještě aktuálnější než před deseti lety. Jsou to výzvy sociální a politické, a ještě více duchovní: vyžadují obrácení,“ říká Lev XIV.

CO JE JEŠTĚ TŘEBA UDĚLAT

„Každé výročí,“ pokračuje papež, „s sebou přináší vzpomínky na minulost a otázky ohledně toho, co je ještě třeba udělat. Pokud jde o péči o náš společný domov, přešli jsme od fáze porozumění a studia k fázi realizace. Cesta je vytyčena, ale musíme naslouchat ‚volání Země a volání chudých‘.“ Papež varuje, že by to nikdy nemělo vypadat jako pouhý „pomíjivý módní výstřelek“ nebo – ještě hůře – „téma, které rozděljuje“.

Apoštolská exhortace Laudate Deum, jejímž autorem je rovněž papež František, uvádí, že Laudato si' se staví proti jisté trivializaci „stále zřetelnějších známek klimatických změn“, která „zesměšňuje ty, kdo hovoří o globálním oteplování“.

NÁVRAT „K SRDCI“

Šíření poselství encykliky nestačí. Dnes je nutný návrat k srdci, nejen jako centru pocitů a emocí, ale také jako k sídlu svobody. Nezahrnuje pouze rozum, ale „překračuje a proměňuje ho“, inspiruje celého člověka a jeho vztahy.

Pouze návratem k srdci se může dojít ke skutečné ekologické proměně. Musíme přejít od sběru dat k péči, od environmentalistických diskusí k ekologické konverzi, která přemění náš osobní i společný životní styl.

Nemůžeme se nazývat učedníky Ježíše Krista, aniž bychom se podíleli na jeho pohledu na stvoření a na jeho péči o to, co je křehké a zraněné.

Papež pak vyzývá účastníky konference, aby byli nositeli „této naděje“, která pramení z rozpoznání Boha, který již v dějinách působí. Laudato si' popisuje svatého Františka z Assisi takto: „Žil v jednoduchosti a v obdivuhodné harmonii s Bohem, s ostatními, s přírodou a se sebou samým. V něm můžeme objevit, jak neoddělitelné jsou péče o přírodu, spravedlnost vůči chudým, angažovanost ve společnosti a vnitřní pokoj.“

Lev XIV. v projevu vyjádřil přání, aby každý mohl rozvíjet čtyři dimenze existence: vztah s Bohem, s lidmi, s přírodou a se sebou samým v neustálém postoji obrácení.

Podle něj musí společnost prostřednictvím nevládních organizací a zprostředkovatelských sdružení vyvíjet tlak na vlády, aby vypracovaly přísnější předpisy, postupy a kontroly. Pokud občané nemonitorují politickou moc – národní, regionální i místní – není možné bojovat proti poškozování životního prostředí. Místní legislativa může být navíc účinnější, pokud mezi sousedícími zeměmi existují dohody a shoda ohledně podpory stejných politik.

NENÍ MÍSTO PRO LHOSTEJNOST A REZIGNACI

Tato výzva by mohla najít konkrétní uplatnění na nadcházejících mezinárodních summitech, které zmínil papež: 30. konference OSN o změně klimatu (COP30) v listopadu 2025; zasedání Výboru FAO pro potravinovou bezpečnost a summit OSN o vodě, který se bude konat v roce 2026. Práci diplomacie podporuje i občanská společnost, „zejména mladí lidé“, aby přispěli ke „kulturní, duchovní a vzdělávací výzvě“.

Arnold Schwarzenegger při konferenci Raising Hope for Climate Justice označil papeže za skutečného akčního hrdinu.

Lev XIV. zakončil svůj projev otázkou, která je společná všem: Bůh se nás zeptá, zda jsme dobře obdělávali tento svět a pečovali o něj – o svět, který stvořil pro blaho všech minulých i budoucích generací – a zda jsme se starali o své bratry a sestry. Jaká tedy bude naše odpověď?

POŽEHNÁNÍ ÚLOMKU LEDU

Papež poté požehnal 20 000 let starý ledový úlomek z Grónska, který do Říma přivezl umělec Olafur Eliasson za podpory geologa Minika Rosinga. Oba spolupracují na projektu Ice Watch, který

mimo jiné přiváží velké bloky ledu do veřejných prostor velkých evropských měst, od Kodaně po Paříž, s cílem přiblížit veřejnosti realitu klimatické krize.

Slavnostní zahájení s názvem „Oslava naděje“ začalo před příjezdem papeže projevy a uměleckými vystoupeními.

Ceremoniál zahájil Yeb Saño, předseda představenstva hnutí Laudato si', který poté připomněl, jak nás encyklika o péči o náš společný domov učí „nesoudit svět, ale naslouchat mu a jednat“. V průběhu let se hnutí podařilo sjednotit „lidi všech náboženských vyznání“, aby reagovali na klimatickou krizi.

Konference měla několik hlavních cílů:

- oslavit plody hnutí Laudato si' a klimatické aktivity náboženských společenství za poslední desetiletí,
- vzbudit naději uprostřed klimatické krize prostřednictvím jedinečného duchovního a kulturního programu,
- mobilizovat konkrétní závazky náboženských, politických a společenských vůdců v oblasti klimatické spravedlnosti,
- podporovat dlouhodobou spolupráci mezi církví, občanskou společností a tvůrci politik.

Ivana Šušaničková

(Převzato z nm.sk, redakčně kráceno)

NOVÝ ŽIVOT

Jednoho dne jsme se zamilovali.
Bylo to v úterý ve dvě hodiny odpoledne,
kdy Láska šla kolem,
zavolala nás a my šli za Ní
plni okouzlení.
Cesta vedla loukami plnými květin
a my se sytili z Její přítomnosti.
Žili jsme v ráji, i když kolem
vládla Tma a Strach.

Jednoho dne se Láska k nám
obrátila tváří
a my uviděli Její hroznou podobu
plnou krve a špíny.
Podívala se nám do očí:
milujete mě i teď?
Naše srdce se zachvělo a strnulo ohromením:
Jsi to opravdu Ty, Lásko?
ANO, já jsem Cesta, Pravda a Život.
Podali jsme si ruce a vykročili za Ní.
Vedla nás do sklepů, nemocnic, domovů
plných lidské bídy
nakažených malomocenstvím strachu, nenávisti
otupělosti, zoufalství i pýchy.

A my obvazovali rány v moci a síle Lásky,
která nás provázela.
Bylo nám těžko
a často jsme ztráceli odvahu i sílu
Ji následovat.
Tu se k nám Láska sklonila a zašeptala:
Důvěřuj!
Objali jsme se kolem ramen
a šli dál.
Ale i naše srdce se časem unavilo
a těla už nemají
takovou sílu jako dřív.
A zbývá ještě tolik práce,
Lásko!
Lásko!

A Láska odpověděla:
dosud jste dávali z Mého,
nyní je čas začít dávat
sebe sama.
Nebýt ničím a stát se Mnou,
Děti moje.

NAŠÍ LÁSKY

Napsal a kresbou doprovodil Jindřich Synek

Ilustrační foto: Noah Buscher, Unsplash

Toponium a vztah

(ZA)MYŠLENKA

Toponium je kvazičástice složená z kvarku top a antikvarku top. Připomeňme, že kvark je základní stavební jednotkou hmoty. Jeho antikvark je jeho dvojče z antihmoty. Přestože teoretičtí fyzici jeho existenci předpokládali, nebylo jisté, že tento vázaný stav bude možné pozorovat, protože kvark top existuje pouhých $5 \cdot 10^{(-25)}$ sekund, tedy 5 desetimiliontin miliardtiny miliardtiny sekundy. Ale experiment CMS v Evropské organizaci pro jaderný výzkum (CERN) něco zachytil, a to právě při energii, při které se očekává, že top částice a antičástice spolu budou tančit, než se rozplynou. O objevu se samozřejmě stále ještě nemluví. Oči experimentu ATLAS se upírají na jeho potvrzení nebo vyvrácení, což potrvá měsíce. Mezitím nám však toponium připomíná, že dokonce i mezi těmi nejzákladnějšími a nejnestabilnějšími entitami se objevuje velmi silný vztah. V mikrosvětě totiž nežijí částice osamocené. Jsou to vztahové entity - vzájemně se přitahují, odpuzují, vyměňují si signály, ovlivňují se. Když se setkají dva kvarky, jako v případě toponia, začnou si vyměňovat gluony, částice zprostředkující silnou interakci.

Je to něco ještě niternějšího než objetí - je to energetické pouto, které drží hmotu pohromadě a svým způsobem vypráví příběh vztahu. A to není všechno: CMS a ATLAS již bez stínu pochybností prokázaly, že když urychlovač LHC

vytvoří pár top-antitop, je entanglovaný, což je technický termín pro nerozlučné spojení obou částic, dokud je smrt nerozdělí. Vztah je základní formou skutečnosti. Hmota od těch nejmenších stavebních jednotek se neomezuje na pouhé „bytí“, ale „je ve vztahu“. Tento sklon ke vztahovosti však nekončí v subatomárním světě. Naopak, dokonce stupňuje svoji složitost - od atomů k molekulám, od bakterií k mozku, až dosáhne toho, co Teilhard de Chardin nazval noosférou, sférou lidského myšlení. Nacházíme se uvnitř kosmického příběhu vztahu, kde se každá úroveň reality, místo aby se uzavírala sama do sebe, otevírá druhé. A naše vědomí samo o sobě může být vztahovou dynamikou, která začala před miliardami let.

(...) Výzkum v CERNu je oknem do minulosti. Částice, jako je top kvark, se v dnešním vesmíru v přírodě již volně nevykytují, ale vznikaly v hojném množství bezprostředně po velkém třesku. Jejich dnešní znovuvytvoření v urychlovačích je jako vykopání archeologického artefaktu z nově vznikajícího vesmíru. Každý experiment na LHC je otázkou přírodě: „Jaká jsi byla, když to všechno začalo?“ A příroda občas odpoví jiskrou, efemérní částicí, kvantovým objetím, které, i když trvá méně než jeden nádech, má cenu celého života. Protože, jak se zdá, příroda je od svých prvních vibrací vztahová.

Luca Fiorani

(Převzato z časopisu *Città Nuova* 7/2025, str. 43)

LUCA FIORANI

Vyučuje *udržitelnost* na Univerzitním institutu Sophia. Spolupracuje s *relationalsustainability.org* a pro nakladatelství *Città Nuova* napsal knihu „Il pianeta che scotta“ (Pálící planeta, pozn. překl.).

DĚLIT SE S OSTATNÍMI

Mohu se podělit o úsměv, hračku, přátelství... nebo nabídnout pomoc či povzbuzení. Někdy je při tom potřeba překonat sobectví a strach a myslet na druhé.

Kresby: Kristýna Plíhalová

Kamilina spolužačka Anna pochází z chudé rodiny a občas přichází do školy bez různých školních pomůcek. Kamila jí vždy věci půjčuje. Jednou ráno ve škole zjistila, že si sama zapomněla penál. Děkala si starosti: „Co na to řekne paní učitelka?“ Ale přišla za ní Anna a řekla: „Neboj se, ty mi vždycky půjčuješ své věci, tak dneska ti tužky a pero půjčím já!“ A s radostí jí podala svůj penál.

Už několik let dělám závodně plavání. Máme se v týmu navzájem rádi, což není samozřejmé, protože plavání je individuální sport. Jednou se mi stala zvláštní zkušenost. Když jsme byli na soutěži na národní úrovni, jeden můj kamarád nezvládl otočku při svém nejdůležitějším závodě. Bylo to obrovské zklamání pro všechny. Když procházel kolem mě, napadlo mě, že je v něm trpící Ježíš. Hned jsem se na něho usmál, snažil se ho utěšit a uklidnit. Povíдали jsme celé odpoledne, a pak mi řekl, že mi moc za všechno děkuje, že jsem skvělý.
A.

Patrik je nadšený, protože byl ve škole vybrán, aby reprezentoval třídu v běžeckém závodě. Soutěž je tady. Běží výborně a dokonce vede. Všimá si ale, že dítě za ním zakoplo. Zastaví se a běží mu pomoci. Učitel na něj volá: „Nezastavuj se, běž dál!“ Patrik ale neposlouchá a doprovází dítě, které upadlo, až do cíle. Sice dobíhá jako poslední, ale v srdci cítí velkou radost.

Dárkový certifikát

Předplatné časopisu
Nové město na rok 2026

PRO:

1

Foto: Petr Diblík

2

3

4

Foto: Jaroslav Tvrdlík

5

6

Foto: Jan Můčka

O víkendu 26. až 28. září 2025 (1-3) začal zbrusu nový kurz pro gen určený mladým od sedmnácti let. Přihlásila se zhruba čtyřicítka účastníků z České republiky a Slovenska.

Na Svatém Hostýně proběhla ve dnech 3. až 5. října 2025 akce nazvaná Dny všední a nevšední v Jubilejním roce (4-6). Byl to víkend plný hodnotných přednášek a besed s lektory z Hnutí fokoláre, otevřený široké veřejnosti..

Vánoce jsou tím nejsilnějším a nejočividnějším svědectvím toho, že nás Někdo miluje, poněvadž pouze láska Ho mohla „přimět“ k tomu, aby opustil nebe a přebýval mezi námi.

Chiara Lubichová

Milí čtenáři,
přejeme Vám radostné Vánoce a vše dobré do nového roku!

Vaše redakce a redakční rada